

Vergaderjaar 2009–2010

31 706

## Regeling van een tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten (Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten)

Nr. 34

### VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 21 oktober 2009

De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport<sup>1</sup>, de vaste commissie voor Financiën<sup>2</sup> en de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid<sup>3</sup> hebben op 23 september 2009 overleg gevoerd met staatssecretaris Bussemaker van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en staatssecretaris De Jager van Financiën over:

- **de brief d.d. 28 april 2009 van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport inzake de beantwoording van de vragen van de commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de Taakopdracht Taskforce verbetering afbakening Wtcg (31 706, nr. 32);**
- **de brief d.d. 10 juni 2009 van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport inzake de Wtcg-voortgangsrapportage (31 706, nr. 33);**
- **de brief d.d. 23 juni 2009 van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport inzake een tegemoetkoming specifieke zorgkosten (31 301, nr. 41);**
- **de brief d.d. 21 september 2009 van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport met daarin de antwoorden op de vragen vanuit de Eerste Kamer naar aanleiding van de Voortgangsrapportage Wtcg (2009Z16865);**
- **de brief d.d. 22 september 2009 van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport inzake het Besluit tegemoetkoming specifieke zorgkosten (29 689, nr. 274).**

<sup>1</sup> Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Kant (SP), Snijder-Hazelhoff (VVD), Ferrier (CDA), ondervoorzitter, Joldersma (CDA), Jan de Vries (CDA), Smeets (PvdA), voorzitter, Van Miltenburg (VVD), Schippers (VVD), Smilde (CDA), Timmer (PvdA), Koşer Kaya (D66), Willemse-van der Ploeg (CDA), Van der Veen (PvdA), Schermers (CDA), Van Gerven (SP), Wolbert (PvdA), Zijlstra (VVD), Ouwehand (PvdD), Agema (PVV), Leijten (SP), Bouwmeester (PvdA), Wiegman-van Meppelen Scheppink (ChristenUnie), Sap (GroenLinks) en De Roos-Consemulder (SP).

Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Van Velzen (SP), Neppéus (VVD), Atsma (CDA), Aasted Madsen-van Stiphout (CDA), Ormel (CDA), Van Dijken (PvdA), Verdonk (Verdonk), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD), Vietsch (CDA), Arib (PvdA), Van der Ham (D66), Uitslag (CDA), Gill'ard (PvdA), Omtzigt (CDA), Langkamp (SP), Vermeij (PvdA), De Krom (VVD), Thieme (PvdD), De Mos (PVV), Luijben (SP), Heerts (PvdA), Ortega-Martijn (ChristenUnie), Halsema (GroenLinks) en De Wit (SP).

<sup>2</sup> Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Blok (VVD), voorzitter, Ten Hoopen (CDA), ondervoorzitter, Weekers (VVD), Van Haersma Buma (CDA), De Nerée tot Babberich (CDA), Haverkamp (CDA), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD), Omtzigt (CDA), Koşer Kaya (D66), Irrgang (SP), Luijben (SP), Kalma (PvdA), Blanksma-van den Heuvel (CDA), Cramer (ChristenUnie), Van der Burg (VVD), Tony van Dijck (PVV), Spekman (PvdA), Gesthuizen (SP), Ouwehand (PvdD), Tang (PvdA), Vos (PvdA), Bashir (SP), Sap (GroenLinks) en Linhard (PvdA).

Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Remkes (VVD), Pieper (CDA), Aptroot (VVD), Jan de Vries (CDA), Van Hijum (CDA), Mastwijk (CDA),

Elias (VVD), De Pater-van der Meer (CDA), Pechtold (D66), Kant (SP), Ulenbelt (SP), Van der Veen (PvdA), Smilde (CDA), Anker (ChristenUnie), Nicolai (VVD), De Roon (PVV), Heerts (PvdA), Karabulut (SP), Thieme (PvdD), Heijnen (PvdA), Roefs (PvdA), Van Gerven (SP), Vendrik (GroenLinks) en Smeets (PvdA).

<sup>3</sup> Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Jonker (CDA), voorzitter, Van Gent (GroenLinks), Blok (VVD), Meeuwis (VVD), Jan Jacob van Dijk (CDA), Smeets (PvdA), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD), Omtzigt (CDA), Van Hijum (CDA), Timmer (PvdA), Koşer Kaya (D66), Lempens (SP), ondervoorzitter, Luijben (SP), Ulenbelt

(SP), Ortega-Martijn (ChristenUnie), Blanksma-van den Heuvel (CDA), Van der Burg (VVD), Koppejan (CDA), Tony van Dijck (PVV), Spekman (PvdA), Vermeij (PvdA), Thieme (PvdD), Karabulut (SP) en Vos (PvdA).

Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Gerkens (SP), Sap (GroenLinks), De Krom (VVD), Weekers (VVD), Smilde (CDA), Depla (PvdA), Aptroot (VVD), Pieper (CDA), Willemse-van der Ploeg (CDA), Linhard (PvdA), Pechtold (D66), Spies (CDA), Irrgang (SP), De Wit (SP), Cramer (ChristenUnie), Biskop (CDA), Elias (VVD), Joldersma (CDA), Bosma (PVV), Tang (PvdA), Heerts (PvdA), Ouwehand (PvdD), Gesthuizen (SP) en Heijnen (PvdA).

Van dit overleg brengen de commissies bijgaand stenografisch verslag uit.

De voorzitter van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,  
Smeets

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,  
Blok

De voorzitter van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid,  
Jonker

De griffier van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,  
Teunissen

**Voorzitter: Ferrier**  
**Griffier: Sjerp**

Aanwezig zijn zeven leden der Kamer, te weten: Ferrier, Leijten, Spekman, Omtzigt, Van Miltenburg en Van der Vlies,

en staatssecretaris Bussemaker van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en staatssecretaris De Jager van Financiën, die vergezeld zijn van enkele ambtenaren van hun ministeries.

De **voorzitter**: Ik heet u allen en in het bijzonder de staatssecretaris van Financiën en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, van harte welkom bij dit algemeen overleg over de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg). Leden, mag ik uw aandacht? De commissie heeft gevraagd om de aanwezigheid van de staatssecretaris van Financiën. Er staan ook brieven op de agenda die in eerste instantie door hem ondertekend zijn. Toch wil ik u de concrete vraag stellen of u specifieke vragen aan de staatssecretaris van Financiën hebt. Is dat niet zo, dan stel ik voor, de staatssecretaris van Financiën in de gelegenheid te stellen om hierbij niet aanwezig te zijn. Mocht de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van mening zijn dat gestelde vragen niet op haar, maar op zijn terrein liggen, worden die later schriftelijk beantwoord. Kunt u daarmee akkoord gaan?

Mevrouw **Van Miltenburg** (VVD): Ik heb één concrete vraag aan de staatssecretaris van Financiën en die wil ik wel in dit debat beantwoord hebben. Ik vind het prima als wij onze vragen die voor hem bestemd zijn, eerst stellen, want het is zonde als hij hier drie uur moet zitten. Mijn voorstel is dus dat we eerst onze vragen aan de staatssecretaris van Financiën stellen en dat wij verder debatteren zodra hij die heeft beantwoord.

De **voorzitter**: Dan stel ik nu iedereen in de gelegenheid om in eerste instantie de vragen aan de staatssecretaris van Financiën te stellen. Ik wijs er voorts op dat wij dit algemeen overleg later zullen moeten schorsen voor de stemmingen in de plenaire zaal en dat u maximaal zes minuten spreektijd hebt. Ik geef voor het stellen van vragen aan de staatssecretaris van Financiën allereerst het woord aan mevrouw Leijten van de SP-fractie, indien zij een dergelijke vraag heeft.

Mevrouw **Leijten** (SP): Nu de staatssecretaris toch blijft, vraag ik hem hoeveel wij ook alweer besparen door de mogelijkheid tot aftrek van buitengewone uitgaven zeer ernstig in te perken. Deze vraag hoort eigenlijk in het geheel van mijn betoog, maar ik denk dat de staatssecretaris van Financiën de meest aangewezen persoon is om die vraag te beantwoorden.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Ik zit even mijn speech door te nemen, want ik had het integraal beschreven. Het is dus een beetje lastig. Ik kom één vraag tegen die van feitelijke aard is en die in mijn ogen vooral de staatssecretaris van Financiën raakt. Ik lees maar even op wat hier staat: door het vervallen van de aftrekposten wordt het verzamelinkomen van de zieken verhoogd, waardoor deze meer belasting moeten betalen dan eerder het geval was. Dat is hoogstwaarschijnlijk het effect. Door de stijging worden bepaalde toeslagen, zoals huurtoeslag, zorgtoeslag en kindertoeslag, soms dus misgelopen. De vergoeding uit de Wtcg is er natuurlijk ook, maar mijn vraag is of dat rondloopt, om het zo te zeggen, zodat mensen er geen nadelige neveneffecten van ondervinden. Als dat het geval is, moet er op enigerlei wijze worden gecompenseerd.

Mevrouw **Van Miltenburg** (VVD): Ik sluit mij natuurlijk aan bij de eerder gestelde vragen. Ik merk er wel het volgende bij op. De vroegere regeling, de fiscale aftrek Buitengewone Uitgaven (BU), was veel te duur geworden. Daardoor moest erop worden bezuinigd. Dat is gedaan. Daarbij is geprobeerd, er een positieve draai aan te geven. Nu denk ik dat wij niet uit het oog moeten verliezen dat wij hier alleen maar zitten om na te gaan hoe het mogelijk kan worden gemaakt dat mensen die er geen gebruik van maken, terwijl zij er wel recht op hebben, er alsnog gebruik van kunnen gaan maken. Denkt de staatssecretaris van Financiën naar aanleiding van de eerste voortgangsrapportage nog steeds dat hij de bezuinigingstaakstelling überhaupt gaat halen? Wil hij ingaan op de bedragen die hij denkt te bezuinigen? Dit is de belangrijkste vraag: gaat hij de doelstelling halen?

Mevrouw **Wiegman-van Meppelen Scheppink** (ChristenUnie): Mijn vraag komt eigenlijk overeen met die van de heer Van der Vlies. Verder stel ik de algemene vraag hoe het precies zit met de stapeling van de effecten die zich hebben voorgedaan, terwijl wij die vorig jaar niet hadden voorzien. Misschien zijn sommige effecten ernstiger dan gedacht. Wil de staatssecretaris opmerkingen maken over de koopkrachtplaatjes die het Nibud heeft berekend? Vorig jaar wisten we dat er zich effecten zouden voordoen. Hoe wordt tegen de cijfers van het Nibud aangekeken? Zijn die anders dan verwacht of is daar inderdaad rekening mee gehouden? Valt er nog ergens op in te spelen?

De heer **Spekman** (PvdA): Ik sluit mij aan bij de vraag van mevrouw Wiegman-van Meppelen Scheppink. Verder vraag ik de staatssecretaris om steun voor mijn verzoek om alle inkomensmaatregelen die het kabinet aan de onderkant heeft genomen, of die nu zijn doorgevoerd bij de Belastingdienst, bij de zorg, bij Sociale Zaken of bij de gemeenten, met één blik te bekijken in plaats van allemaal los van elkaar. Ik merk dat er met de beste bedoelingen van de Kamer een stelsel is ontstaan van houtje-touwtjeregelingen, waardoor, terwijl wij aan de voorkant iets willen doen, er aan de achterkant mensen op achteruit gaan. Daar is dit eigenlijk een voorbeeld van. Een ander voorbeeld schuilt in de Wajong. Daar komt dankzij ons een paar procent bij om de koopkracht iets te vergroten, maar daardoor lopen Wajong'ers wel de kwietschelding van de gemeentelijke belastingen mis. Telkens wanneer wij dus een bepaald oogmerk hebben, verliezen wij grip op de uitkomst. Dit verzoek heb ik ook aan minister Donner gedaan. Hij zou het voorleggen aan het kabinet. Ik zie graag dat de staatssecretaris daarop positief reageert en dat hij dit zo'n serieus verhaal vindt dat hij het helemaal gaat bekijken.

De **voorzitter**: Voor de beantwoording van deze vragen geef ik nu het woord aan de staatssecretaris van Financiën.

Staatssecretaris **De Jager**: Voorzitter. Ik begin met het laatste. Uiteraard ben ik bereid om mee te werken aan het verzoek aan minister Donner. Ik zal nagaan wat de Belastingdienst, die onder mijn verantwoordelijkheid valt, kan doen om voor de Kamer inzichtelijk te maken wat de eventuele gevolgen zijn. Ik zie drie blokjes in de vragen, allereerst hoeveel besparingen, bezuinigingen een en ander oplevert, ten tweede hoe het zit met de toeslagen en de doorwerking op het verzamelinkomen en ten derde mijn opvatting over de koopkracht. Ik kan weinig tot niets over de koopkracht zeggen, want daarvan heb ik geen verstand. Ik weet van heel veel dingen wat af, maar van koopkracht heb ik geen verstand, dus de vraag daarover zal inderdaad minister Donner moeten beantwoorden. Wellicht kan staatssecretaris Bussemaker er in algemene zin iets over zeggen. Ik hoor dat dit niet het geval is. Als minister Donner het kabinet de vraag heeft voorgelegd om zo'n integrale toets te doen, zal het ministerie van

Financiën daaraan uiteraard via de Belastingdienst medewerking verlenen.

De heer **Spekman** (PvdA): Het gaat niet alleen om het verschaffen van inzicht, maar ook om het maken van keuzes. U hebt eerder zelf toegezegd, het gehele toeslagensysteem, dus de zorgtoeslag en de huurtoeslag, nog eens te bestuderen, omdat ook de effecten daarvan soms heel nadelig waren. Er waren trappetjes of zaagtanden. Die haken weer in op de zorgtoeslag. Ik vraag dus niet alleen om te rapporteren, maar ook om te bekijken hoe het in elkaar grijpt en hoe wij het met elkaar eerlijker en rechtvaardiger kunnen maken.

Staatssecretaris **De Jager**: Daarmee ben ik het eens. Ik ga alleen niet -dit is altijd een enorm groot misverstand, ook in deze Kamer – over het beleid inzake de toeslagen. In de eerste weken na mijn aantreden bestonden hierover ook misverstanden. De toeslagen zijn een verantwoordelijkheid van de departementen die de toeslagen betreffen. Ik doe alleen maar sec, een-op-een, de uitvoering ervan. Dit is een heel vervelende positie. Je voert alleen maar uit, maar krijgt er wel de vragen over. Iedereen denkt: oh, dat zijn die rode enveloppen van de Belastingdienst. Ik kan er weinig aan doen. Als antwoord op een belangrijk deel van uw vraag kan ik zeggen dat het hoofdstuk toeslagen expliciet meeloopt in de brede heroverweging van het kabinet. Ik geloof dat het heroverweging 17 is. De uitvoering van toeslagen loopt daar inderdaad ook in mee. Daar wordt heel kritisch naar gekeken. Ik zelf ben een groot voorstander van het sterk vereenvoudigen van toeslagen. Dat is bekend bij de Kamer. Ik verricht op dat vlak veel duw- en trekwerk. De voorstellen voor bepaalde toeslagen worden besproken in de desbetreffende Kamercommissies, dus die voor WWI, voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport et cetera.

Nu ga ik over op het blokje toeslagen en verzamelinkomen, de doorwerking. Daarover zijn twee vragen gesteld. Door de BU-operatie is het verzamelinkomen inderdaad gestegen en dat werkt door in de toeslagen. Dit is van begin af aan onderkend. Het zit in het plaatje. Wij hebben dat toen ook in de Kamer besproken. De opbrengst van de toeslagen is in het Wtcg-dossier verwerkt. De heer Van der Vlies vroeg of het rondliep. Als hij daarop doelde, kan ik erop antwoorden dat het budget inderdaad daarvoor is ingezet. In de Kamer heb ik dit voorjaar al uitgebreid gesproken over de vraag of mensen – zij zijn hiervoor zelf verantwoordelijk – voldoende duidelijk op het netvlies hebben dat zij een lagere toeslag kunnen krijgen vanwege dit effect. Naar aanleiding van dat debat heeft de Belastingdienst voor het eerst een bijzondere, grootscheepse actie opgezet in de zin dat zij alle mensen is gaan bellen, brieven sturen etc. om ze te attenderen op dit effect. Het was een grote massamediacampagne. Wij hadden het wel in het dossier gezet en het budget is daarvoor ook gebruikt.

De **voorzitter**: Ik ga de staatssecretaris vragen om alle vragen te beantwoorden. Heel dringende vragen kunnen eventueel kort daarna nog worden gesteld, anders zit staatssecretaris Bussemaker hier voor niets.

Staatssecretaris **De Jager**: Het derde blokje gaat over de besparingen. Bij de behandeling van het wetsvoorstel hebben wij uiteengezet hoe het daarmee zit. Het is een vrij ingewikkeld verhaal. Ik heb hier wel een lijstje voor me, maar ik moet zeggen dat het erg complex is. Heel globaal komt het op het volgende neer. De bezuiniging op de BU was al een jaar eerder doorgevoerd. Toen, dus het jaar ervoor al, hebben wij er geloof ik 400 mln. uit genomen. Dat had niets met de omzetting in de Wtcg te maken; in het coalitieakkoord stond een bezuiniging van 400 mln. op de BU. Die hebben wij eerst doorgevoerd. Toen was het dus gewoon nog een fiscale maatregel. Een jaar later is de BU omgezet in de Wtcg. Daaruit heeft het

kabinet zelf geen geld meer gehaald, als ik het goed heb, behalve een bedrag van, als ik mij niet vergis, 0,5 mld. vanwege de tijdens de algemene politieke beschouwingen aangenomen motie-Van Geel. Dat was voor de uitvoering van de operatie-Wtcg. Bij de omzetting van de BU in de Wtcg hebben wij de motie-Van Geel uitgevoerd. Naast die besparingen hebben wij, als ik het goed heb, geen extra besparingen ingeboekt. De bedoeling was natuurlijk wel dat de regeling gericht werd. Het nadeel van de oude BU was namelijk dat de alom bekende Armanibrillen al leidden tot een mooie aftrekpost. Het hoefde geen Armanibril te zijn; een ander duur designmerk voldeed ook. Naast de Wtcg zijn er nog een paar generieke compensaties voor oudere arbeidsongeschikten doorgevoerd. Zo is de huurtoeslag hoger geworden. Ten opzichte van het oorspronkelijke coalitieakkoord en de motie-Van Geel hebben wij bij de omzetting, voor zover ik weet, geen extra ... Ik heb het lijstje voor me, maar het is allemaal erg ingewikkeld. Anders zet ik het nog even schriftelijk uiteen.

De **voorzitter**: Schriftelijk graag.

Staatssecretaris **De Jager**: Ja, wij zetten het nog even schriftelijk uiteen.

De **voorzitter**: Wie hebben er nog een prangende vraag? Mevrouw Van Miltenburg en de heer Omtzigt.

Mevrouw **Van Miltenburg** (VVD): Denkt de staatssecretaris werkelijk dat dit die 400 mln. uit het coalitieakkoord en die 250 mln. die de coalitie er later uitgesleuteld heeft, gaat opleveren of denkt hij dat dit zwaar gaat tegenvallen op zijn begroting?

Ik vind het ongelooflijk leuk – en ik geloof ook echt dat de staatssecretaris het meent – dat hij een groot voorstander van een sterke vereenvoudiging van het toeslagensysteem is, maar denkt hij werkelijk dat deze regeling daaraan bijdraagt? Ik verzoek hem bij de beantwoording van deze vraag ook uit zijn hart te spreken.

De heer **Omtzigt** (CDA): Voorzitter. Sorry dat ik iets te laat ben. Dit komt door het vorige overleg van de vaste commissie voor Financiën over de successiewet. Ik dank u dat u mij in de gelegenheid stelt om een vraag te stellen over de tegemoetkomingsregeling die minister Klink net heeft gepubliceerd en die de Belastingdienst op enige wijze uitvoert, zonder dat deze staatssecretaris van Financiën daarvoor beleidsverantwoordelijk is. De termijnen ervan zijn nogal lang. Het kan zes maanden en in bepaalde gevallen zelfs twaalf maanden duren voordat het bedrag wordt vastgesteld. Zijn er mogelijkheden om de termijnen te bekorten? Mocht de staatssecretaris deze vraag nu niet kunnen beantwoorden, wil hij dat dan binnen een week schriftelijk doen? Dan kunnen wij het besluit nog via de voorhangprocedure stuiten of juist door laten gaan. Wil de staatssecretaris dus ingaan op de specifieke termijnen? Wij krijgen signalen dat het in een aantal gevallen anderhalf jaar duurt voordat er tot uitbetaling wordt overgegaan. Dat kan voor deze doelgroep toch niet de bedoeling zijn?

Staatssecretaris **De Jager**: Voorzitter. De regeling ligt nu bij de Kamer, zodat zij daar opmerkingen over kan maken. Ik neem aan dat de Kamer daar een en ander schriftelijk op inbrengt. Daarna zal het kabinet er zo snel mogelijk op antwoorden.

Die eerste 400 mln. betrof een fiscale maatregel. Dat bedrag hebben wij gewoon bij de opbrengst ingeboekt, dus dat komt goed. Die 250 mln. van de motie-Van Geel is inderdaad uitgenomen, dus dat komt ook goed, maar ik denk dat mevrouw Van Miltenburg eigenlijk vraagt of ik niet bang ben dat de nieuwe regeling, de Wtcg, wordt overschreden. Zij denkt wellicht dat ik als staatssecretaris van Financiën alles van Financiën weet, maar ik ga over de belastingenkant en niet over de uitgavenkant. Ik denk

dat mevrouw Bussemaker over de uitgavenkant meer kan zeggen en over de vraag of er overschrijdingen dankzij de Wtcg dreigen. Ik kan dat niet zeggen.

Op grond van de Wtcg worden geen toeslagen uitgekeerd. Ik kan mij er geen oordeel over vormen of het te ingewikkeld is. In ieder geval weet ik dat persoonsgebonden aftrekposten zoals de oude BU tot enorm veel misbruik, veel ingewikkeld gedoe en een zware controletaak leidden. De oude BU was ongericht en ook niet wenselijk. Mevrouw Van Miltenburg vraagt of het nieuwe systeem al dan niet complex is. Mij lijkt het verstandig dat staatssecretaris Bussemaker op deze vraag ingaat.

De **voorzitter**: Ik wil er nog wel op wijzen dat de brief waar de heer Omtzigt naar verwijst, op de agenda staat. Die brief is gisteren naar de Kamer gekomen.

Staatssecretaris **De Jager**: Nee, de nieuwe regeling is naar de Kamer gestuurd. Zij ligt hier voor opmerkingen van de Kamer. Daarvoor heeft zij een termijn van drie weken. Dat is niet de brief die op de agenda staat.

De heer **Omtzigt** (CDA): Formeel staat die brief niet op de agenda, maar iedereen die dit overleg kende, wist dat de Kamer daar op hoge poten om zou vragen, zou die hier vandaag niet liggen. Wat dat betreft weten wij precies waarom die gisteren nog naar de Kamer is gestuurd. Het is niet wenselijk dat wij dit besluit stuiten en zodoende voor vertraging zorgen. Ik geef als voorbeeld erfenissen. Voor de afwikkeling en de belastingaangifte ervan moet op de vaststelling van dit besluit worden gewacht. Daarom verzoek ik de staatssecretaris om binnen één à anderhalve week uit zichzelf aan te geven hoe de termijnen van uitbetaling van de tegemoetkoming binnen de regeling versneld kunnen worden. Waarschijnlijk is dit het enige bezwaarpunt van mijn fractie; zij vindt dat de regeling intern goed in elkaar zit.

Staatssecretaris **De Jager**: Ik vat dit op als een vorm van schriftelijke inbreng van de zijde van de CDA-fractie. Die neem ik meteen mee in de brief. Als er andere opmerkingen zijn, hoop ik die ook snel te krijgen. Dan beantwoord ik die ook in de brief die ik net heb toegezegd.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Voorzitter. Ik houd van praktische oplossingen. Dit lijkt een heel praktische en zeer werkbare oplossing te zijn, maar ik heb hier een agenda voor me waarop dit punt wel staat. Hierover moeten wij even helderheid hebben.

De **voorzitter**: De brief van 22 september staat hier op de agenda. Ik stel voor dat de vragen die naar aanleiding hiervan gesteld worden, in de schriftelijke beantwoording worden meegenomen. Dan sluiten wij nu het deel met de staatssecretaris van Financiën af. Daarbij merk ik op dat de Kamer nog een schriftelijke uiteenzetting van de besparingen op de BU-maatregelen en de Wtcg-regeling krijgt. Ik dank de staatssecretaris voor zijn aanwezigheid. Nu gaan wij over tot de rest van dit algemeen overleg. Ik geef allereerst het woord aan mevrouw Leijten. Zij heeft nog vijf minuten en veertig seconden voor haar inbreng.

Mevrouw **Leijten** (SP): Tjonge jonge, daar gaan mijn tien seconden! De SP had de afgelopen weken een meldpunt om inzicht te krijgen in de gevolgen van de Wtcg, want er zijn erg veel onduidelijkheden. De belangrijkste uitkomsten komen overeen met wat het meldpunt van de CG-Raad opleverde: 30% van de mensen is opeens niet meer chronisch ziek na de test van het ministerie. 70% heeft minder belastingaftrek en krijgt daardoor minder huur- en zorgtoeslag. Tweederde van de mensen gaat er zo'n €100 tot €300 per maand op achteruit. 50% van de groep weet eigenlijk



nog niet eens of men in aanmerking komt voor een tegemoetkoming. De gevolgen zijn enorm voor deze mensen. Er blijft geen geld meer over voor gezonde voeding, er zijn mensen die naar de voedselbank moeten en er moeten schulden worden gemaakt. Verder moet er op stookkosten worden bezuinigd, ook al hebben mensen een ziekte waardoor zij niet in de kou kunnen zitten, en merken kinderen deze bezuinigingen.

Ik wil u graag de reactie voorleggen van één persoon die ons meldpunt contacteerde. «Dat ik van vrienden soms afhankelijk ben voor ontspanning en voor mezelf, is niet prettig, maar nu word ik op 58-jarige leeftijd tot de geraniums gedoemd. Hierdoor holt mijn gezondheid achteruit. Ik ben in deze periode bij de nachtelijke spoedhulp geweest. Dan zijn er alleen maar meer specialisten en dure onderzoeken nodig, omdat ik reuma-injecties moet krijgen. Ik kan dit allemaal niet meer betalen, maar als ik uiteindelijk in het ziekenhuis terechtkom, is het duurder. Chronisch zieke patiënten zijn murw. Daarop rekent de overheid waarschijnlijk als zij bezuinigt op deze groep.» Deze reactie vind ik symbool staan voor de 350 mensen die ons meldpunt contacteerden.

De naam van de wet, Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten, is sympathiek, zoals ik vorig jaar al heb gezegd, maar het is wel een vreselijke regeling. Het is niet voor niets dat alleen de coalitiepartijen deze wet hebben goedgekeurd. Het is vaak Kafka in de zorg: van het kastje naar de muur en van loket naar formulier, maar deze wet slaat alles. Als wij werkelijk menen dat chronisch zieken en gehandicapten een tegemoetkoming verdienen, hoe kan het dan dat 29% uit ons onderzoek en 30% uit dat van de CG-Raad niet meer chronisch ziek is? Hoe kan dit? Hoe kan het dat mensen die al jaren 100% arbeidsongeschikt zijn, opeens niet meer chronisch ziek zijn? Deze wet is het nieuwe Lourdes van de Lage Landen. Ik kan u zeggen, voorzitter: deze mensen waren heel graag beter, maar dat zijn ze niet. Ze zijn het op papier, maar niet in de realiteit.

De SP is altijd heel helder over deze wet geweest: zij klinkt sympathiek maar is een gedrocht van een bezuinigingsoperatie over de rug van mensen die hoge zorgkosten hebben. Nu komen mensen dus in de problemen. Wat vindt de staatssecretaris er eigenlijk van dat mensen aangeven dat zij nu naar de voedselbank moeten? Wat vindt de staatssecretaris ervan dat mensen aangeven dat zij aankloppen bij de gemeente – vorig jaar is gezegd: als zij niet meer rond kunnen komen, vragen zij de gemeente maar om bijzondere bijstand – en daar nul op het rekest krijgen? Is de staatssecretaris bereid om dit met de gemeenten op te nemen om te voorkomen dat mensen daar ook nog eens worden geweigerd?

Mensen met een chronische ziekte of handicap behoren niet tot de rijkste mensen in onze samenleving. Doordat zij ziek of gehandicapt zijn, hebben zij hoge kosten. Deze waren aftrekbaar, maar zijn dat nu niet meer. Ik heb al naar de precieze bezuinigingscijfers gevraagd. Die komen nog naar de Kamer toe. In de begroting van VWS wordt een bedrag voor de Wtcg opgenomen. De SP stelt vast dat het hier dus geen openeinderegeling betreft. Is het daarom dat 30% er nu buiten valt? Is het daarom dat mensen op papier opeens beter worden verklaard? Is het daarom dat mensen met bijzondere spierziekten buiten de boot vallen? Als u echt wilt dat er een eerlijke regeling is voor iedereen die chronisch ziek of gehandicapt is, zoals u altijd voorstaat, moet er een openeinderegeling zijn en geen beperking.

Uit ons onderzoekje blijkt dat de helft van de mensen niet weet of ze de tegemoetkoming zal ontvangen. Ik vraag mij af waarom wij het niet anders organiseren. Wij kunnen er taskforces op zetten en nog meer onderzoek laten doen, maar laten wij nu gewoon eens een lijst van vast te stellen ziekten opstellen en die aanmerken als chronische ziekten. Zo werkt het bij fysiotherapeuten ook. Dan kunnen mensen zich melden en hoeven wij, als zij een verklaring van een huisarts of specialist meesturen dat zij inderdaad chronisch ziek zijn en deze of gene aandoening hebben, niet afhankelijk te zijn van gemeenten, het UWV, de Belastingdienst, zorg-



verzekeraars, zorgaanbieders en noem maar op, die te laat al dan niet verkeerde informatie aanleveren, waardoor mensen én in onzekerheid zitten én dit gewoon een regeling is die niemand meer begrijpt. Waarom kunnen wij dit niet gewoon regelen? Nu krijgen we heel veel meldingen van mensen dat ze weer buiten de boot vallen en niet door de taskforce in aanmerking worden genomen. Mensen met PKU klagen daarover. Zij kunnen toch aangeven dat zij een chronische ziekte hebben die is erkend? Een briefje sturen moet toch genoeg zijn?

Het ergste is natuurlijk dat er hier oude schoenen zijn weggegooid voordat er nieuwe waren. Het lijkt erop dat u hebt gezegd: we hebben al besloten om zwaar te gaan schrappen in de BU en in de ziektekostenaftrek, dus we hoeven alleen nog maar te discussiëren over hoe de Wtcb tot stand komt, wat de hoogte van de tegemoetkoming wordt, wie er buiten en binnen de boot vallen en noem allemaal maar op. Dan krijgen we vervolgens een heel pakket over de financiële gevolgen, maar daarover kunnen we nog niet zo veel zeggen, omdat er nog van alles kan wijzigen qua mensen die binnen de groep vallen. Vervolgens zegt u naar aanleiding van dit dikke pakket: nee, we hoeven het Nibud niet meer te vragen om het door te rekenen. Ik vind dat niet kunnen. Het is alsof u zegt: we weten nog helemaal niet hoe de regeling eruitziet, want we hebben nog een taskforce en we hebben nog onderzoek zus en onderzoek zo. Ik wil graag de toezegging dat de staatssecretaris het Nibud hoe dan ook altijd zal laten controleren en doorrekenen wat de inkomensgevolgen zijn voor deze groep die sowieso qua inkomen al zwaar onder de maat zit.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Voorzitter. Toen wij het wetsvoorstel bespraken, was ons bekend dat we risico's zouden nemen. Voor mijn fractie waren de risico's op dat moment te groot, vandaar de tegenstem van de SGP. Andere fracties zagen het wetsvoorstel meer zitten. Toch zitten we nu met flink wat problemen. De wet formuleert een recht op compensatie, om het zo te zeggen, maar worden nu allen die daar recht op hebben, bereikt en gevonden? Dat is de hamvraag die ik heb voor vanmiddag. Het lijkt er namelijk nog niet op. Mevrouw Leijten formuleert het op haar wijze. Ik doe het wat rustiger aan, maar we zijn er dus nog lang niet. Op pagina 10 van de voortgangsrapportage staat dat de taskforce daar nog eens overheen legt dat wat je ook bedenkt aan verbeteringen, de afbakening van de doelgroep nooit perfect zal zijn. Dat vind ik toch wel teleurstellend. Ik denk dat wij daarin in de politiek niet mogen berusten, gezien onze verantwoordelijkheid voor de wet en de uitvoering van die wet, die wij overigens natuurlijk vooral in het domein van de bewindslieden parkeren. Ik wil hier een klip-en-klaar antwoord op hebben. Heb je een recht en wil je dat erkend krijgen, dan moet het systeem jou vinden. Als dat niet zo is, dan moet je je vrijwillig kunnen aanmelden. Daarover stel ik straks nog een concrete vraag.

Verder heb je nog de geest van de wet. Er zitten tot nu toe te veel mensen omheen die volgens de geest van de wet wel in aanmerking zouden komen, maar toch nog geen tegemoetkoming krijgen. Er bestaat dus nog steeds veel onduidelijkheid. Er moet duidelijkheid en daadkracht worden ontwikkeld, waarbij het natuurlijk gaat om een zo dicht mogelijke benadering van de doelgroep. De taskforce stelt voor, een fundamenteel andere benadering te overwegen om de doelgroep beter te kunnen benaderen en verwijst daarbij naar de International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF). Ik ken die classificatie niet, heb haar ook niet uit het hoofd geleerd, maar daarin ziet men blijkbaar iets ten opzichte van de huidige afbakeningscriteria. Mijn vraag aan de staatssecretaris is hoe zij in die discussie staat. Verdere verfijning is nodig. Hoe wordt die aangepakt? Welk voertuig wordt er gekozen?

De CG-Raad stelt voor, een hardheidsclausule in te stellen. Ik denk dat daar, op een bepaalde manier naar de praktijk kijkend, veel reden toe is. Ik krijg ook graag daarop klip-en-klaar antwoord. De rechthebbenden die

nog niet worden gevonden door het systeem, kunnen zelf een aanvraag bij het Centraal Administratiekantoor (CAK) indienen. Dat is prima, maar dan moeten zij ook wel goed op de hoogte zijn van het feit dat zij niet gevonden zijn en moeten zij de weg weten. Kortom: er moet een tandje bijgezet worden op het punt van de voorlichting. Er is best het een en ander gebeurd, dat ontken ik niet, maar blijkbaar hebben bepaalde kwetsbare groepen meer nodig.

Ik vind het positief dat de mantelzorg via het mantelzorgcompliment en het bestand dat daaraan hangt als afbakeningsinstrument in overweging wordt genomen. Daar zit alleen niet iedereen in. Daarom vraag ik of bij de vaststelling van mantelzorg aangesloten wordt bij de AWBZ-indicatiebesluiten waarin sinds 1 april 2007 het aandeel mantelzorg expliciet wordt vermeld. Ook wil ik weten hoe de regering mantelzorg in het kader van de Wmo wil mee laten nemen. Daar heeft deze staatssecretaris een systeemverantwoordelijkheid voor.

De taskforce zegt een meldpunt te willen instellen voor bijzondere gevallen. Is dat niet te beperkt? Als je dan toch een meldpunt hebt, wees dan royaal en laat iedereen met zijn verhaal toe, bij wijze van spreken. Dat moet dan wel zo snel mogelijk worden uitgezeefd, zodat de uitvoeringsen de inspanningstaak kan worden gericht op echt relevante situaties.

Ten slotte maak ik een opmerking. Ik heb vorige keer gevraagd of ik de positie van de gemoedsbezwaarden nog eens verhelderd kan krijgen. In de voortgangsrapportage is aan dat verzoek uitgebreid gehoor gegeven, waarvoor dank. Ik heb wel eens kritiek, maar dit heb ik met dank gelezen. Laten wij aannemen dat de aftrekregeling, die daarin zichtbaar wordt en die dus beschikbaar blijft als de ziektekosten de CVZ-pot overstijgen, ter compensatie is van het feit dat zij geen tegemoetkoming krijgen als zij chronisch ziek of gehandicapt zijn. Ik heb begrepen dat de betrokkenen, die ook een platform hebben dat zich verstaat met het ministerie, de uitvoeringspraktijk, deze titel even willen afwachten. Wie ben ik dan om daar niet ook met hen op te wachten?

Mevrouw **Van Miltenburg** (VVD): Ik vervang mijn collega de heer Weekers, die helaas ziek thuis is, maar waarschijnlijk niet in aanmerking komt voor deze tegemoetkoming. Volgens mij heeft hij vorig jaar namens de VVD duidelijk gemaakt dat de VVD deze wet helemaal niet ziet zitten. Ik hoef zijn inbreng daar niet bij te halen. Ik zeg alleen nog even dat ook de VVD destijds tegen dit wetsvoorstel heeft gestemd. De voortgangsrapportage geeft mij het gevoel dat deze regeling een enorme werkgelegenheidsmachine is. Er zijn ontzettend veel mensen die geld verdienen met de uitvoering ervan. Dat is hartstikke fijn voor hen, maar het geld komt dus niet terecht bij de chronisch zieken en gehandicapten vanwege de enorme toename van de bureaucratie. Enorm veel mensen krijgen met deze regeling te maken, waarbij zij afhankelijk zijn van enorm veel instanties die enorm veel gegevens moeten verzamelen én moeten verstrekken. Het CAK mag er een soort verzamelaar van zijn, maar er niet over beschikken. De VVD denkt dat hierdoor – cynisch gezien is dit voor een oppositiepartij misschien een aardige conclusie – ongetwijfeld ontzettend veel dingen fout gaan, aangezien er nu eenmaal heel veel beschikkingen worden uitgegeven. Ontzettend veel mensen zullen hier een negatief gevoel aan over houden. Aan de andere kant zal een behoorlijke groep mensen iets extra's krijgen zonder daarmee rekening te hebben gehouden. Dat is voor die mensen heel erg fijn. Wat is de conclusie van de VVD? Haar conclusie is dat de bedoeling van deze regering is geweest, een traditionele herverdelingsoperatie uit te voeren: een beetje nemen van de rijken en een beetje meer geven aan de onderkant van de samenleving. De regering heeft het zo alleen niet willen noemen en dus moest het allemaal zogenaamd via de chronisch zieken en gehandicapten, ervan uitgaande dat chronisch zieken en gehandicapten altijd arm zijn. Dat blijkt dus niet zo te zijn. Bovendien heeft een andere partij in deze Kamer die

over het algemeen een zeer groot voorstandster is van herverdelingsoperaties, de SP, ook scherpe kritiek. Wat gebeurt er? Ik neem het voorbeeld van Marijke. Marijke heeft een ernstige lichamelijke handicap. Daar is zij mee geboren. Zij heeft een baan en daarmee is zij hartstikke blij. Omdat zij een baan heeft, komt zij voor alle mogelijke toeslagen niet in aanmerking, maar gelukkig mocht zij in het verleden gewoon haar ziektekosten aftrekken. Dingen waar zij misschien volgens de letter van de wet wel recht op had, vroeg zij niet, omdat dat allemaal maar gedoe en bureaucratie had opgeleverd. Zij besloot gewoon om eens per jaar haar belastingformulieren in te vullen om keurig een tegemoetkoming te krijgen in de bijzondere ziektekosten die ze maakte omdat ze werkte. Nu blijft zij achter en krijgt zij een veel lagere tegemoetkoming, terwijl haar kosten natuurlijk even hoog zijn gebleven. Ik vraag het kabinet of het de bedoeling was van zijn traditionele herverdelingsoperatie dat mensen die ondanks hun handicap participeren in de samenleving en daarmee per ongeluk ook nog eens geld verdienen, de prijs zouden betalen van de linkse hobby's van het kabinet. Ik vind het teleurstellend.

Mevrouw **Leijten** (SP): Ik heb een opmerking. De manier waarop mevrouw Van Miltenburg de SP en haar opstelling in dit debat schetst, is onjuist. Haar collega, die helaas ziek is, weet dat ook. Wij hebben het hier vorig jaar over gehad. Wij hebben ons sterk gemaakt voor het behoud van de BU, juist omdat ook mensen die werken en eenmalig hoge ziektekosten hebben, die af kunnen trekken. In onze ogen is dit geen herverdelingsoperatie, maar vooral een forse bezuiniging. Het gaat, zoals ik al zei, voor heel veel mensen om €100 tot €300 per maand. Wij hadden een heel ander systeem willen behouden. Mevrouw Van Miltenburg is dus onjuist bezig nu zij ons op de grote hoop veegt.

Mevrouw **Van Miltenburg** (VVD): Het was geenszins mijn bedoeling ...

De **voorzitter**: Ik ga er geen gewoonte van maken om ruimte te geven voor het maken van opmerkingen. Ik geef alleen ruimte voor vragen. Mevrouw Van Miltenburg mag kort reageren.

Mevrouw **Van Miltenburg** (VVD): Het was geenszins mijn bedoeling om mevrouw Leijten in een negatieve hoek weg te zetten, sterker nog: ik wilde juist het feit onderbouwen dat u hebt ingezien dat langs deze groep geen herverdelingsoperaties moeten worden uitgevoerd en dat als je dat al wil -laat ik duidelijk zeggen dat de VVD daar niet voor is - je het aan de hand van zuivere criteria moet doen. Dat was de kern van de kritiek in mijn betoog.

De heer **Omtzigt** (CDA): De forfaitaire regeling houdt in dat mensen - ik kom zo terug op de imperfecties die erin zitten - een bedrag krijgen dat afhangt van hun zorggebruik. Dat bedrag is niet inkomensafhankelijk. De BU was dat wel. Kan mevrouw Van Miltenburg aangeven waar die inkomensafhankelijkheid in de forfaitaire bijdrage is geïntroduceerd? Mis ik iets?

Mevrouw **Van Miltenburg** (VVD): Onze kritiek op de forfaitaire bijdrage is dat die gekoppeld is aan een chronische ziekte die dan ergens vastgesteld moet zijn, waarbij mensen die misschien een chronische ziekte hebben maar daarvoor geen kosten hoeven maken, een bijdrage krijgen waarop ze niet hebben gerekend. Die gun ik hun van harte, maar volgens mij is dat nu net het onbedoelde gebruik dat wij eruit wilden halen. Daar staat tegenover dat mensen die veel hogere kosten maken, het moeten doen met die forfaitaire uitkering. Dat vinden wij oneerlijk. Wij wilden heel graag vasthouden aan het systeem dat wij hadden. Dat moest een versoberd systeem worden, zoals wij altijd hebben gesteld. Het interessante is

nu dat de staatssecretaris van Financiën heeft aangegeven dat het binnen de regeling die wij kenden, heel goed mogelijk was om de bezuinigingstaakstelling van dit kabinet te halen. Sterker nog, hij zei dat het kabinet dat ook had gedaan. Wij vragen ons dus af waarom deze regeling überhaupt nodig is geweest. Mijn conclusie is dat dit het geval was omdat u voor een herverdelingsoperatie hebt gekozen. Dat u met allerlei rookgordijnen hebt geprobeerd, dat enigszins te verdoezelen, laat ik aan u. De conclusie kan volgens mij niet anders zijn dan dat u hebt geprobeerd om het geld te herverdelen langs lijnen waarvoor het niet bedoeld is. Chronische ziekten houden namelijk geen rekening met de inkomenspositie van mensen.

De heer **Omtzigt** (CDA): Die laatste zin geeft aan dat mevrouw Van Miltenburg van alles zegt, maar geen antwoord geeft op mijn vraag. Het rookgordijn komt van haar. De forfaits zijn inkomensonafhankelijk. Zij zijn afhankelijk van de chronische ziekte en of deze vastgesteld wordt of niet. Mevrouw Van Miltenburg geeft dus een argument dat hier helemaal niet thuishoort. Ik ben beter van haar gewend.

Mevrouw **Van Miltenburg** (VVD): U gaat niet in – en dat hoeft ook helemaal niet meer, want ik wil het niet als vraag formuleren – op het feit dat de forfaitaire bedragen geen rekening houden met de daadwerkelijke kosten die mensen maken als gevolg van hun chronische ziekte of handicap. Dat zou in deze discussie centraal moeten staan. De heer Omtzigt laat dit niet centraal staan. Dat vind ik jammer.

Mevrouw **Wiegman-van Meppelen Scheppink** (ChristenUnie): Voorzitter. Ik constateer dat er vooruitgang is geboekt met het verfijnen van de regeling. Het is goed dat de rolstoel en het persoonsgebonden budget voor huishoudelijke hulp onder de tegemoetkomingsregeling gaan vallen en dat er ook een oplossing lijkt te zijn gevonden voor de hulpmiddelen. Er zijn alleen nog steeds groepen die niet worden bereikt. De ChristenUnie maakt zich ook zorgen over de resultaten van de koopkrachtberekeningen van de huishoudens met extra zorgkosten, gemaakt door het Nibud. Uit deze berekeningen blijkt dat chronisch zieken en gehandicapten er het komend jaar meer dan andere groepen in koopkracht op achteruit zullen gaan. Staatssecretaris De Jager verwees naar minister Donner, maar misschien kan staatssecretaris Bussemaker antwoord geven op de vraag of zij deze cijfers kent en of met deze negatieve koopkrachteffecten rekening is gehouden. Is de achteruitgang groter dan verwacht? Wij wisten dat zich effecten zouden voordoen, maar ik stel deze vraag in relatie tot een mogelijke stapeling van effecten doordat er ook nog andere dingen zijn veranderd. Daarom roep ik op tot het heel zorgvuldig kijken naar de effecten van de stapeling van regelingen voor chronisch zieken en gehandicapten. Ik denk bijvoorbeeld aan de verandering in het geneesmiddelenbeleid. Voorkomen moet worden dat het gebruik van goedkope medicijnen eigenlijk wordt bestraft doordat mensen een tegemoetkoming in de zorgkosten mislopen, bijvoorbeeld vanwege het ontbreken van bepaalde bestanddelen of een te lage dosering. Ik roep er vandaag toe op, beleidsdoelstellingen beter op elkaar te laten aansluiten. Dit lijkt mij een belangrijk aandachtspunt, te betrekken bij de verdere verbetering van de afbakening. Er doen zich knelpunten voor bij de uitvoering van de Wtcg-korting van 33% op de eigen bijdrage AWBZ. Het is voor budgethouders belangrijk dat deze korting zo snel mogelijk wordt doorberekend, omdat zij anders in moeilijkheden komen bij de besteding en verantwoording ervan. Er lag een afspraak met de zorgkantoren dat zij dit in juli zouden doen, maar het is nog steeds niet gebeurd. Ook hebben gemeenten nog geen duidelijkheid over hoe zij deze korting moeten gaan financieren. Wat is de stand van zaken in het overleg met de VNG over de korting op de eigen bijdrage aan de Wmo? Wat is de stand van zaken in de implementatie van

de uitvoering van de Wtcg door de ketenpartners? Wil de staatssecretaris garanderen dat alle rechthebbenden die op dit moment in beeld zijn, daadwerkelijk en tijdig de compensatie ontvangen? Het is positief dat de staatssecretaris bereid is om ook mantelzorg als afbakeningscriterium te hanteren. Mijn fractie vraagt zich af of het mantelzorgcompliment het juiste aangrijpingspunt is voor een goede regeling. Worden alle rechthebbenden op deze manier wel bereikt? Ligt het niet veel meer voor de hand om aansluiting te zoeken bij de gebruikelijke zorg?

Ik ben blij dat de uniforme registratie van hulpmiddelen door zorgverzekeraars mogelijk blijkt te zijn. Ik ga ervan uit dat het gebruik van hulpmiddelen per 1 januari 2010 onder de tegemoetkomingsregeling valt en dat dit gevolgen heeft voor de compensatie van het verplichte eigen risico. Ik wijs nog even op de motie die ik indertijd heb ingediend over de uitvoering ervan. Ik krijg graag een bevestiging op dit punt.

Mevrouw **Van Miltenburg** (VVD): Ik vroeg mij naar aanleiding van uw warme pleidooi voor het onder deze regeling laten vallen van mantelzorgers af of het uw bedoeling is om, zo mogelijk, de mantelzorgregeling te laten verdwijnen. Of vindt u eigenlijk dat de mantelzorgregeling onvoldoende is en probeert u die op deze manier op te hogen?

Mevrouw **Wiegman-van Meppelen Scheppink** (ChristenUnie): Het risico van dit overleg is dat allerlei zaken door elkaar gaan lopen. Wij hebben natuurlijk uitgebreid gedebatteerd over het mantelzorgcompliment. Daarvoor hebben wij onze waardering en sympathie uitgesproken. Ik denk dat het op zich een mooie regeling is en dat er een zeer positief effect van uitgaat. Als het gaat om het verbeteren van de afbakening, kun je je afvragen of het mantelzorgcompliment het juiste middel is of dat je beter kunt aansluiten bij de gebruikelijke zorg. Ik zou het jammer vinden als wij in deze discussie het mantelzorgcompliment nog eens gingen beoordelen, want daarover hebben wij al uitgebreid gedebatteerd.

Mevrouw **Van Miltenburg** (VVD): Zo was deze vraag niet bedoeld. U brengt zelf het mantelzorgcompliment in. Ik vraag u alleen of het uw bedoeling is dat het mantelzorgcompliment in deze regeling opgaat of dat u ervoor pleit om mantelzorgers zowel het mantelzorgcompliment te verstrekken als een tegemoetkoming op grond van een andere regeling. Dit is gewoon een heldere vraag.

Mevrouw **Wiegman-van Meppelen Scheppink** (ChristenUnie): Op deze heldere vraag kan ik heel helder antwoorden. Nee, het is niet mijn bedoeling om vandaag het mantelzorgcompliment als zodanig ter discussie te stellen. Het is wel mijn bedoeling om vandaag tot een betere afbakening te komen en om daar suggesties voor te doen. Een van die suggesties is om het mantelzorgcompliment niet als afbakeningscriterium te gebruiken, maar om aan te sluiten bij de gebruikelijke zorg. Een belangrijke conclusie van de taskforce is dat een verfijning van de regeling op grenzen stuit en dat nooit alle groepen kunnen worden bereikt. Daarom is het positief dat de taskforce een separaat traject heeft gestart om de mogelijkheden tot toepassing van de ICF in het kader van de Wtcg te onderzoeken. Wanneer kan de Kamer de resultaten van dit onderzoek verwachten? In de tussentijd moet er worden gewerkt aan de nadere verbetering van de regeling. Daarbij moeten nog wel wat slagen worden gemaakt. Het zou goed zijn, de mogelijkheden te bestuderen om patiënten meer instrumenten in handen te geven om zelf gaten te dichten. De ChristenUnie pleit voor de invoering van de hardheidsclausule, zodat mensen die wel in aanmerking voor de regeling menen te komen, maar niet worden opgespoord op grond van de huidige criteria, daarop een beroep kunnen doen. Ik begrijp de aangedragen bezwaren tegen het instellen van een meldpunt, maar voor een goed afgebakende groep,

bijvoorbeeld van mensen die gebruik hebben gemaakt van revalidatiezorg in ziekenhuizen, zou dit wel een goede, althans voorlopige oplossing kunnen zijn. Waarom kan dit trouwens niet gewoon via een aanvraagprocedure bij het CAK, zoals geldt voor mensen met een AWBZ-indicatie voor onbepaalde tijd of voor vrouwen in de vrouwenopvang? De Protestants Christelijke Ouderen Bond (PCOB) doet hiervoor enkele goede suggesties. Wil de staatssecretaris daar goed naar kijken? Het is belangrijk dat mensen zo goed mogelijk over de Wtcg worden geïnformeerd. Het is ook goed dat de organisaties van patiënten, gehandicapten en ouderen (PGO-organisaties) hier nadrukkelijk bij worden betrokken. In de voortgangsrapportage mis ik specifieke aandacht voor mensen met zeldzame aandoeningen. Dit is een zeer kwetsbare groep die nog niet goed in beeld is bij het CAK.

Ten slotte maak ik nog een opmerking over het belang van meer samenwerking in de verschillende regelingen op het terrein van zorg en sociale zekerheid. Ik wijs daarbij ter inspiratie op het plan van aanpak Heroriëntatie hulpmiddelenzorg. Dit is een gezamenlijk initiatief van Zorgverzekeraars Nederland, de CG-Raad en CSO om hulpmiddelen bij één loket onder te brengen. Mij lijkt dit een geweldige stap in de goede richting.

Mevrouw **Leijten** (SP): Vorig jaar bent u als een van de drie partijen in deze Kamer akkoord gegaan met deze wet. Ik heb twee vragen. Bent u achteraf tevreden dat u dat hebt gedaan? Is de voortgang snel genoeg? Bent u van mening dat de regeling een openeinderegeling of een beperkte regeling moet zijn?

Mevrouw **Wiegman-van Meppelen Scheppink** (ChristenUnie): Achter de keuze van vorig jaar sta ik nog steeds. Toen onderkende ik ook de mogelijke nadelen, dus in die zin ben ik ook niet verrast dat wij nog niet zo'n mooi eindresultaat hebben geboekt. Die nadelen vond ik alleen niet opwegen tegen de regeling die wij toen kenden. Wat dat betreft staat mijn «ja» nog steeds. Ik heb een heel betoog over de voortgangsrapportage gehouden. Ik heb dus niet de discussie van vorig jaar overgedaan, maar de voortgangsrapportage beoordeeld. Ik zie de positieve dingen en ik zie dat er flink vooruitgang is geboekt, maar ik heb ook suggesties gedaan om eventueel nadere vooruitgang te boeken, liefst voortvarend en snel. Dat is eigenlijk mijn conclusie van vandaag. Voor mij is de kwestie open einde versus gesloten einde nog niet eens de belangrijkste. Het gaat mij vooral om een goede regeling. Of daar voldoende geld voor beschikbaar is, is op dit moment volgens mij niet het grootste probleem. Het grootste probleem is of mensen dankzij deze regeling voldoende worden bereikt. Daar zijn nog flink wat opmerkingen over te maken.

Mevrouw **Leijten** (SP): In het kader van gemeenschappelijke oplossingen hebben wij bepaalde punten genoemd. Wij zullen het antwoord van de staatssecretaris daarop afwachten. Mij gaat het om het volgende. U wilde net als uw coalitiegenoten dat er een regeling kwam voor alle chronisch zieken en gehandicapten. Zij zouden die gewoon krijgen, want ze konden niet allemaal bij de BU komen. Nu zien we dat 30% eruit valt. Er worden mensen beter verklaard. Bovendien is het een gesloten regeling. Zij is beperkt. Als die 30% wel chronisch ziek blijkt te zijn, omdat zij bijvoorbeeld al jaren arbeidsongeschikt is, moet het dan volgens u nog steeds een openeinderegeling zijn? Stemt die dan overeen met wat u wilt of moet de regeling beperkt zijn en gaan wij dan weer herverdelen over een grotere groep?

Mevrouw **Wiegman-van Meppelen Scheppink** (ChristenUnie): Mijn probleem met de vragen van mevrouw Leijten is dat zij van alles onder de



Wtcg stopt. Als voorbeeld haal ik de categorieën mensen aan. Er zijn natuurlijk ook andere regelingen. Zodra er een probleem wordt geconstateerd zoals het feit dat bepaalde groepen mensen naar de voedselbank gaan, vraag ik mij af in hoeverre dat een-op-een te relateren is aan de Wtcg. Ik noem als voorbeeld de arbeidsongeschikten. Voor hen bestaan ook andere regelingen. Het loopt niet automatisch synchroon met de Wtcg. Ik heb er moeite mee als dat wel wordt gesuggereerd en er een rookgordijn wordt opgetrokken. Daarom zeg ik dat er helder inzicht moet zijn in de mate waarin de categorieën mensen een-op-een overeenstemmen en de mate waarin daarentegen bepaalde categorieën mensen er even niet bij horen, omdat daarvoor ook andere regelingen bestaan, zoals voor arbeidsongeschikten.

De heer **Spekman** (PvdA): Voorzitter. Ik vervang mijn collega Paul Tang. Ik wil het over de koopkracht, de afbakening en de uitvoering van de nieuwe regeling hebben. Daarom zitten wij hier. Die nieuwe regeling is er gekomen omdat van de oude regeling ongeveer 3 miljoen mensen gebruik maakten, terwijl een deel van die mensen niet chronisch ziek was. De Kamer had ook al eens geconstateerd dat een deel van de mensen die wel chronisch ziek was, niet werd gevonden vanwege de BU. Dat is de achtergrond. In mijn ogen rechtvaardigde die het werken aan een nieuw systeem. Dat is nog niet geniaal, niet af, maar ik vind automatisch geld geven beter dan de aanvraagprocedure die er was. De BU bestaat ook nog steeds, al is er een aantal dingen uitgehaald: brillen, bevellingen, overlijden, kraamzorg en adoptie. Dat laatste zat geloof ik ook in de oude BU. Adoptie heeft niets te maken met chronisch ziekten, maar er werd wel geld voor uitgetrokken. Dat geld kwam dus niet terecht bij de doelgroep. Nu is er wel wat aan de hand met de koopkracht, vind ik. Deels is dat bedoeld – daarover hoor je mij niet klagen, want wij wisten van de vermenigvuldigingsfactor – deels heeft het volgens mij te maken met de mensen om wie het echt gaat. Dan vind ik dat er wel een schepje bovenop mag. Ik zie namelijk wel dat er nog steeds mensen buiten de boot vallen. Daarom heeft mijn collega Paul Tang eerder een motie ingediend over de afbakening van de mensen in een rolstoel. Daar mag tempo mee worden gemaakt, al is het maar omdat het nogal een rol speelt in de eigen bijdrage aan de zorgverzekering of je nu aan de hand van bepaalde criteria in aanmerking komt voor de kwijtschelding of het wegwerken daarvan. Dat wacht allemaal op elkaar, terwijl de premies nu al worden vastgesteld. Het dreigt dus allemaal vast te lopen. Mijn collega Eelke Van der Veen heeft daar een aantal vragen over gesteld, vooral over de relatie tussen de farmaceutische kostengroepen (FKG's) – jullie hebben wel heel veel afkortingen in de zorg! – en de compensatie van het eigen risico. Dat speelt weer precies op die plek en ook in de afbakening een rol. Wat gaat er gebeuren met de mensen die in 2010 niet gevonden worden in het kader van de compensatie van het eigen risico? Krijgen die dat geld later alsnog? Wij hebben het vaak over dezelfde groepen. Deze vraag gaat dan wel over de compensatie van de zorgkosten en niet over het gewone algemene leven, waar de oude BU natuurlijk voor was bedoeld en ook deze voorziening voor is, maar het haakt wel allemaal in elkaar en heeft te maken met wat mensen overhouden, hun koopkracht dus. Kunnen de resultaten van de taskforce niet sneller bekend worden? Ik ben zeer voor een hardheidsclausule, omdat ik dit punt, opgevoerd door de CG-Raad en volgens mij ook door de zorgverzekeraars, gewoon heel reëel vind. Aangezien er zoveel discussie mogelijk is over de vraag of iemand echt chronisch ziek is, vind ik dat wij iedere situatie met gezond verstand moeten blijven bekijken, ook al past die niet meteen binnen een van tevoren bedachte regeling. Dat vind ik echt ontzettend belangrijk. Ik vind dat persoonlijk – al spreek ik namens mijn fractie – beter dan het opplussen van het mantelzorgcompliment. Ik geloof daar niet in. Zoals ik net ook tegen staatssecretaris De Jager zei, bedenken wij met elkaar wel

heel veel regelingen die wij iedere keer weer proberen te herstellen door een andere. Iedereen hier in de Kamer draagt het mantelzorgcompliment een warm hart toe. Dat diende en dient tot het geven van een symbolische – voor het bedrag doet niemand het – steun in de rug van mensen die dat zware werk op zich nemen. Datzelfde mantelzorgcompliment roept alleen veel discussie op in de samenleving. Veel mensen die het krijgen, hoor ik zeggen dat zij dat bedrag helemaal niet nodig hebben, terwijl veel mensen die het niet krijgen, ontzettend beledigd zijn. Zij zeggen: ik zorg ook, maar ik krijg het niet en dat vind ik niet eerlijk. Wij hebben dus een regeling bedacht die meer boosheid opwekt dan blijdschap, omdat het een erkenning van het zware werk is. Om dat op te plussen, lijkt mij niet zo zinvol. Ik vraag om tempo ten aanzien van de rolstoelen. Daarmee ben ik het eens, net zoals met de hardheidsclausule. De taskforce moet zijn werk goed doen. Dat is volgens mijn fractie de belangrijkste koers.

Op de manier waarop de uitvoering verloopt, valt wat af te dingen. Hetzelfde geldt voor de voorlichting. Daaraan valt wat te verbeteren. De staatssecretaris doet er een aantal voorstellen voor. Ik neem aan dat de staatssecretaris op de hoogte is van de brief van de belangenorganisatie Per Saldo. Zo niet, dan lees ik alle vragen uit die brief voor, want ik vind het heel reële vragen van deze vereniging van budgethouders voor hulp en hulpmiddelen. Die zijn ook bang dat zij vastlopen, dus ik ben benieuwd naar de opvatting van de staatssecretaris over de brief van Per Saldo. Mensen weten niet altijd waarop zij recht hebben. Daarom vind ik de koers die wij met elkaar hebben ingezet om mensen automatisch een betaling te doen, beter dan de koers waarin mensen een aanvraag moesten indienen. Zeker kwetsbare mensen lopen daarbij namelijk vast. Als de consequentie van de afbakening is dat wij weer automatische betalingen kunnen doen, bepleit ik die. Ik zie graag dat de 50 mln. die wij nog met elkaar hebben gereserveerd om iets te doen als mensen bij die afbakening wel worden gevonden, zo veel mogelijk automatisch wordt uitgekeerd. Voor ons houdt het verband met zowel de afbakening als de koopkracht.

De **voorzitter**: Mijnheer Spekman, wilt u ons de brief van Per Saldo geven? Dan kan die worden gekopieerd voor de staatssecretaris, want zij heeft hem niet ontvangen. Ik geef nu het woord aan de heer Omtzigt. Ik heb bericht gekregen dat de stemmingen in de plenaire zaal niet voor 15.00 uur plaats zullen vinden.

De heer **Omtzigt** (CDA): Voorzitter. Voor die tijd ben ik wel klaar met mijn inbreng.

De **voorzitter**: U hebt vijf minuten de tijd.

De heer **Omtzigt** (CDA): Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik kon geen vervanger vinden, ook al voelde ik mij niet zo lekker. Laat ik de staatssecretaris allereerst een complimentje geven. Wij zien dat er uitgebreid werk wordt gemaakt van een lastig traject, de Wtcg. Toen wij die wet aannamen – daarin moet ik de oppositie gelijk geven – wisten wij dat het gewoon lastig is om alle chronisch zieken en gehandicapten goed in kaart te brengen en om op tijd alle processen te doorlopen. Uit de voortgangsrapportage maakt mijn fractie op dat er buitengewoon serieus werk van wordt gemaakt om op tijd klaar te zijn, zodat in november 2010 de eerste forfaits adequaat uitbetaald worden. Dat betekent nog niet dat alle zaken naar wens zijn.

Een aantal vragen heb ik al aan de staatssecretaris van Financiën gesteld, waarbij de eerste vraag over de tijdigheid ging. Wij zien in het besluit dat het anderhalf jaar kan duren voordat iemand de tegemoetkoming krijgt. Dat kan niet de bedoeling zijn. Vindt de staatssecretaris het wenselijk dat dit in standaardgevallen anderhalf jaar kan duren? Ik krijg hierover graag

een principiële uitspraak van haar. De CDA-fractie begrijpt dat er vertraging wordt opgelopen als er achteraf iets gevonden wordt. De CDA-fractie heeft een amendement ingediend over de bezwaar- en beroepprocedure. Dat is bijna Kamerbreed gesteund. Daarbij moet iemand zelf bewijzen dat hij wel degelijk zorg heeft gehad. Wil de staatssecretaris inzicht geven in de stand van zaken in de uitvoering van dat amendement? Het kan best lastig zijn in verband met de privacyaspecten die eraan kleven.

De compensatie van het eigen risico zou in de Wtcg worden geïntegreerd. Hoe staat het daarmee? Deze oude toezegging is meerdere keren gedaan in de Kamer. Aangezien die op dezelfde zaken gebaseerd is, horen wij graag wanneer dat gebeurt. Bij zowel de compensatie van het eigen risico als de Wtcg wordt gebruik gemaakt van de FKG's. Dan moet je 180 dagdoseringen gebruikt hebben. Nu staan er op internet gelukkig adequate lijstjes van de medicijnen en de stofnamen die je moet gebruiken, dus die kan iedereen terugvinden, maar wat een dagdosering is, is niet terug te vinden. Is het niet wenselijk om mensen inzicht te geven in de hoeveelheid die een dagdosering vormt, zodat zij zelf kunnen nagaan of zij al dan niet recht hebben op die regeling? Dat zou wel zo prettig zijn. Wat betekenen die ATC-codes en hoe verloopt het in de tussentijd? De staatssecretaris weet dat mijn fractie indringende vragen heeft over de uitvoerbaarheid van de nieuwe ICF, ook omdat er wordt uitgegaan van een vragenlijst die mensen zelf invullen. Uit het verleden weten wij dat dit een beetje vragen is om oneigenlijk gebruik. Wij kunnen ons dus wel vinden in de suggestie van de stuurgroep om dit grondiger te bestuderen. Gaat de staatssecretaris dat doen? Zo ja, hoe lang gaat dat duren? Dan krijgen wij bij de implementatie ervan al dan geen goede mogelijkheid.

De voorlichting verloopt niet helemaal goed. We hebben in november 2008 een motie over een web portal ingediend. Die is Kamerbreed aangenomen. In die motie staat puntsgewijs genoemd welke zaken wij graag onder één portal opgelost hadden gezien. Wij zijn nu bijna driekwart jaar verder en hoewel een stukje van de informatie bij de Belastingdienst/ Toeslagen te vinden is en een ander stukje van de informatie op [www.veraderingeninzorg.nl](http://www.veraderingeninzorg.nl), zien wij nog steeds geen integrale informatie aan chronisch zieken, zodat die kunnen zien wat de gevolgen van deze wet voor hen kunnen zijn. Graag hebben wij met grote spoed binnen een aantal weken een operationele web portal, zodat mensen kunnen zien waarop zij recht hebben en wat zij ermee kunnen doen.

Op het meldpunt zijn mijn collega's al ingegaan.

Resteren nog enkele kleine punten. Als rekeningnummers ontbreken, moeten de rechthebbenden die zelf aanleveren. Dit merk ik in aanvulling op de heer Spekman op. Van hoeveel mensen hebben wij bij benadering geen rekeningnummer? Hebben wij het hier over duizend rekeningnummers – wij kunnen ons er dan van alles bij voorstellen dat wij het gaan oplossen – of moeten wij nog een paar honderdduizend van die dingen achterhalen en gaat dat dus echte problemen opleveren? Hoeveel AWBZ-indicaties voor onbeperkte tijd zijn er eigenlijk afgegeven? Kunnen wij daar enig inzicht in krijgen? Dan weten we ook hoe moeilijk het zal zijn om mensen alsnog hun forfait te geven.

Inherent aan het hebben van een zeldzame aandoening is dat er vaak geen kant-en-klare dbc-code en medicijnen op te plakken zijn: er wordt minder onderzoek naar gedaan. Toch zien deze mensen ook het ontbreken van een forfait en het moeilijk in de oude regeling passen als een miskenning van hun ziek zijn. Welke stappen zet de staatssecretaris om ervoor te zorgen dat er alles aan wordt gedaan dat ook groepen mensen die hoge zorgkosten hebben vanwege hun zeldzame aandoening, onder de nieuwe regeling vallen?

Mijn laatste opmerking is dat de brief niet zo helder was over de registratie van meerjarige hulpmiddelen. Wanneer krijgen wij daar beter inzicht

in? Uitgesloten moet zijn dat er een bonus komt op het elk jaar opnieuw laten aanmeten van een prothese.

Mevrouw **Leijten** (SP): De heer Omtzigt maakt zich terecht zorgen over mensen die een zeldzame aandoening hebben. Daarover hebben wij vorig jaar uitgebreid gesproken, zoals hij zich vast wel kan herinneren. Waarom kiezen wij er niet voor dat die mensen zichzelf gewoon kunnen melden met een verklaring van een arts of specialist?

De heer **Omtzigt** (CDA): Ook dan zult u een lijst moeten verzinnen met zeldzame aandoeningen en met zeldzame aandoeningen waarmee kosten gepaard gaan. Dan verschuift u dus het probleem, maar lost het niet in zijn geheel op.

Mevrouw **Leijten** (SP): Ik vraag de heer Omtzigt van de CDA-fractie om eens niet in bureaucratische systemen te denken, maar gewoon in gemakkelijke oplossingen. Deze mensen zijn al jaren ziek. Er zijn specialisten die dat vaststellen. Die mensen hebben daardoor zorgkosten en kunnen zich dan gewoon bij het CAK melden met een verklaring van hun specialist, zodat zij in aanmerking komen voor het forfait. Waarom moeten wij daar meteen heel ingewikkeld en bureaucratisch over denken? U kunt toch gewoon zeggen: dat is goed idee, want daarmee hebben we meteen weer een grote groep gevonden?

De heer **Omtzigt** (CDA): Mevrouw Leijten doet alsof dat melden makkelijk is, maar je moet eerst nagaan voor mensen met welke chronische aandoening je dit wilt doen. Op dat moment krijg je namelijk ook melders die niet zo'n zeldzame aandoening hebben en niet gevonden zijn. Wat doe je dan met hen? We hebben juist een systeem opgezet om te proberen, mensen automatisch te vinden. Die weg sla ik graag verder in. Als wij een rij voor het CAK gaan creëren, ben ik bang dat wij er, gezien de ervaring, niet onmiddellijk op een onbureaucratische wijze uitkomen.

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan de staatssecretaris. Zij begint met de beantwoording van de vragen over het algemene deel en het inkomen. Ik neem aan dat er straks een stemmingsbel gaat. Ik wijs de leden erop dat ik twee vragen per lid toesta. Dat betekent één vraag en een vervolgvraag en op een ander punt ook een vraag en een vervolgvraag.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Voorzitter. Mij lijkt dat ik een aantal algemene vragen en vragen over inkomen kan beantwoorden voordat u gaat stemmen. Wellicht geldt dit ook voor de vragen die specifiek gaan over de taak van de taskforce. Dan kan ik de resterende vragen over specifieke indicaties, rolstoelen, huishoudelijke hulp, voorlichting, mantelzorg enzovoort, bij elkaar zoeken terwijl u gaat stemmen.

Het is vandaag voor het eerst dat wij een voortgangsrapportage bespreken, de eerste voortgangsrapportage. Misschien is het goed om allereerst aan te geven waarover de Wtcg niet gaat. De Wtcg gaat niet over zorg, de Wtcg gaat niet over inkomensondersteuning en de Wtcg is ook geen herverdelingsoperatie tussen rijk en arm. Dit zeg ik tegen mevrouw Van Miltenburg. Dat is de Wtcg allemaal niet. Aangezien het met de regeling voor buitengewone uitgaven en de fiscaliteit meeliep en die altijd consequenties voor het inkomen heeft, snap ik dat bij velen het idee postvat dat het iets met inkomen te maken heeft. Ja, het gaat wel over geld, maar het gaat niet over inkomensondersteuning. Mevrouw Leijten had het over mensen die naar de voedselbank gingen en zij vroeg of die ondersteuning op grond van de Wwb moesten krijgen, maar dat is in die zin niet aan de orde, want of mensen daar terechtkomen, heeft wel met inkomen te maken, met het inkomen wellicht van mensen met een ziekte of een handicap, maar ook met alle andere Nederlandse burgers die op de

een of andere manier te maken hebben met een inkomen dat in hun situatie niet toereikend is.

Wat is de Wtcg dan wel? De Wtcg is in de kern een compensatie van de meerkosten die chronisch zieken en gehandicapten maken vanwege hun aandoening. Naar aanleiding van de vragen over de meldpunten is de vraag wat een chronisch zieke van de afschaffing van de BU en van de uitvoering van de Wtcg merkt. Laten wij eerst naar de chronisch zieken en gehandicapten kijken. Een van de grote beginpunten van deze operatie was dat een substantiële groep geen gebruik maakte van de BU, hoewel die daar wel recht op had. Wij constateerden wat de heer Spekman goed heeft verwoord, namelijk dat de BU door veel mensen voor wie de regeling niet bedoeld was, werd gebruikt en dat veel mensen voor wie de regeling wel bedoeld was, die niet wisten te vinden. Het effect van de Wtcg is dat deze groep, zonder iets te hoeven doen, in aanmerking kan komen voor de nieuwe forfaitaire tegemoetkoming. Als dat het geval is, wordt het bijhorende forfait automatisch uitgekeerd. Dat geldt ook voor de korting op de eigen bijdrage voor de AWBZ en de Wmo. Die gaat automatisch naar beneden. Ik denk dat de Wtcg alleen daarom al een enorme verbetering is ten opzichte van wat wij hadden. Sommigen menen dat degenen die wel van de BU gebruik maakten, erop achteruitgaan en sommigen menen – ik dacht dat één van u, de heer Spekman, dat memoereerde – dat er voor hen een gat kan vallen doordat er in 2009 geen BU is, terwijl de forfaits pas in de loop van 2010 worden uitgekeerd. Dat ligt in de praktijk wel iets genuanceerder. Als de BU in 2009 was voortgezet, hadden mensen er pas in de eerste helft van 2010 van geprofiteerd. Mensen profiteren nu al, sinds 1 januari 2009, van de korting op de eigen bijdrage aan intramurale AWBZ-zorg en van de generieke inkomenscompensatie voor arbeidsongeschikten en AOW'ers. Vanaf 1 januari 2010 wordt de korting op de eigen bijdrage aan de extramurale AWBZ- en Wmo-zorg maandelijks toegepast. In mei 2010 wordt de nabetaling van de korting op de eigen bijdrage aan de extramurale AWBZ- en Wmo-zorg over 2009 in één keer uitgekeerd, omdat wij dat niet nu al konden regelen. In de eerste helft 2010 kunnen mensen gebruik maken van de aftrekposten in de nieuwe fiscale regeling over het jaar 2009. De forfaits komen dan inderdaad in november 2010. Die worden uitgekeerd aan mensen met een hoog zorggebruik. Het is dus niet zo dat er tot die tijd helemaal niets gebeurt en dat er een enorm gat valt. De overgang op deze nieuwe en meer toegespitste regeling verloopt in dit geval gefaseerd. Ik herhaal dat er een fiscaal vangnet blijft. Daar hoeven mensen niets voor te doen. Ik denk dat er alleen daarom al sprake is van een zeer substantiële verbetering voor de groep chronisch zieken en gehandicapten. Als je het voor burgers gemakkelijker wilt maken, is het in de backoffice niet simpel. Ik zal niet zeggen dat dit een technisch simpele wet is, want dat is niet zo, maar de wet zorgt wel voor een veel betere compensatie van de meerkosten dan de regeling die we hadden. De Wtcg komt dus op die manier terecht bij de mensen voor wie die bedoeld was, dus bij chronisch zieken en gehandicapten met meerkosten als gevolg van hun aandoening.

Tegen mevrouw Wiegman en mevrouw Leijten zeg ik dat de wet inderdaad inkomenseffecten heeft. Die kunnen in sommige gevallen negatief zijn voor mensen. In veel gevallen is dat ook de bedoeling. Vorig jaar hebben wij daarover zeer uitgebreid van gedachten gewisseld. De minister van Sociale Zaken heeft de Kamer toen ook zeer uitgebreid geïnformeerd over het feit dat wij wat dankzij de BU kan, niet wenselijk vinden, namelijk dat mensen meer gecompenseerd kregen dan zij uitgaven vanwege de vermenigvuldigingsfactor. Daardoor kregen zij soms meer dan 100%. Dat is ongewenst en daar is in deze regeling dan ook een eind aan gemaakt. Hierover is uitgebreid gesproken, ook met de minister van Sociale Zaken. Hij heeft tijdens de behandeling van het wetsvoorstel gezegd dat de afschaffing van de BU inderdaad kon leiden tot een hoger verzamelinkomen, waardoor de inkomensafhankelijke toeslag lager wordt.



Dat is allemaal bedoeld om ervoor te zorgen dat de regeling beter toegesneden wordt op de groep chronisch zieken en gehandicapten. Daarmee is het geen inkomensregeling en is zij niet bedoeld om een herverdeling over rijk en arm te bewerkstelligen. De forfaits zijn namelijk niet inkomensafhankelijk en de verlaging van de eigen bijdrage is dat op zichzelf evenmin. Omdat echter de eigenbijdrageregeling wel inkomensafhankelijk is – die hebben wij allang – kun je alleen maar zeggen dat er sprake kan zijn van een indirect effect, niet omdat wij nu iets nieuws doen, maar omdat wij aansluiten bij de eigenbijdrageregeling. Hetzelfde geldt voor het fiscale vangnet dat blijft. Dat verandert niet. U weet dat de mate waarin wij belasting betalen gelukkig afhankelijk is van de middelen die we hebben. Dat lijkt mij ook niet meer dan logisch, gezien het uitgangspunt dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Dat betekent dat je dus met een forfait uitgaat van de te verwachten kosten die mensen maken en inderdaad niet meer van de daadwerkelijke kosten, zoals mevrouw Van Miltenburg wil. Ik denk eerlijk gezegd dat niemand terug zou willen naar de situatie waarin wij met zijn allen een schoenendoos vol bonnetjes moesten verzamelen. U zegt ook tegen ons, terecht, dat de administratieve lasten voor de burgers naar beneden moeten en dat wij niet meer elk bonnetje moeten willen bewaren. Kortom: wij willen niet terug naar die situatie.

Mevrouw Leijten, mevrouw Wiegman en ik dacht ook de heer Van der Vlies vroegen naar de gegevens van het Nibud en of die nieuw voor ons waren. Ik kan u zeggen dat zij niet verrassend waren; ik herhaal dat wij de positieve en de negatieve effecten vorig jaar al hebben beschreven. Wij achten de inkomenseffecten ook aanvaardbaar en verdedigbaar in het licht van het feit dat je een regeling wilt die niet meer wordt gebruikt door mensen voor wie die niet bedoeld is, maar wel door mensen die geen gebruik maakten van de vorige regeling. Kortom, de gegevens van het Nibud waren voor ons niet zo verrassend.

Misschien is het goed om de vragen die verder over het inkomen zijn gesteld, meteen te beantwoorden. Mevrouw Leijten zei dat het meldpunt van de CG-Raad had geconstateerd dat een derde van de chronisch zieken niet meer in de afbakening zat en dus ineens niet meer chronisch ziek was. Bij de parlementaire behandeling hebben wij al gezegd dat een groep van 200 000 cliënten nog niet gevonden was. Net als de heer Spekman zeg ik dat de Wtcg een enorme verbetering is ten opzichte van de BU die wij hadden, maar dat die nog niet ideaal is en dat er nog verbeteringen mogelijk zijn. Daar kom ik zo dadelijk op, want wij hebben juist de taskforce ingesteld om die groep zo goed mogelijk te vinden. We hebben dus ook op verzoek van de CG-Raad de informatie van het meldpunt aan de taskforce gegeven, zodat die kan zien of de groep waarvan hij zegt dat die ten onrechte niet in aanmerking voor het forfait komt, onder de groep van die 200 000 cliënten valt of dat er iets anders aan de hand is. Er kunnen mensen bij zijn die in inkomen achteruitgaan. Dat kan ook bedoeld zijn, bijvoorbeeld omdat zij onder de oude regeling dankzij de vermenigvuldigingsfactor meer dan 100% vergoed kregen.

De heer Spekman heeft vastgesteld dat wij te maken hebben met een houtje-touwtjemaatregel. Hij stelt met mij vast dat een deel van de inkomenseffecten bedoeld was. Algemener stelt hij indirect een vraag aan de minister van Sociale Zaken over het gehele stelsel van inkomensregelingen. Ik herhaal dat de Wtcg op zichzelf geen inkomensregeling is, maar wel inkomenseffecten kan hebben. De heer Spekman vroeg ook naar aanleiding van de motie van het Eerste Kamerlid Meurs naar concrete voorbeelden van mogelijke inkomenseffecten. Ik heb onlangs een brief naar de Eerste Kamer gestuurd waarin ik heb gesteld dat wij op meerdere manieren in kaart hebben gebracht hoe de overgang van de BU op de Wtcg uitpakt voor verschillende huishoudens. Die brief hebt u in afschrift gekregen. Zij vormde het eerste antwoord op de motie-Meurs. Met het Nivel, het Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg, is



afgesproken dat het jaarlijks via panelonderzoek zal monitoren in hoeverre deelnemers compensatie krijgen middels de verschillende onderdelen van de Wtcg. Op die manier wordt inzicht verkregen in de effecten van de overgang van de BU op de Wtcg. De algemenere vragen van de Kamer over de houtje-touwtjemaatregelen, de inkomensondersteuning en de inkomensregelingen zal ik doorgeleiden naar de minister van Sociale Zaken met het verzoek daarop te antwoorden.

De **voorzitter**: Uw antwoorden op de vragen van Eerste Kamerlid mevrouw Meurs staan ook op de agenda van deze vergadering.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Precies, dat dacht ik ook.

De heer Spekman vroeg of er bij de inkomensondersteuning ook kon worden ingegaan op de vraag of mensen er door andere elementen nog onbedoeld op achteruit kunnen gaan.

De heer **Spekman** (PvdA): Er zou iets doorgeleid worden naar minister Donner met het verzoek de Kamer antwoord te geven. Ik wil dat antwoord graag hebben voordat de Kamer de begroting van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid behandelt. Ik verzoek het dus tijdig te doen. Dit beschouw ik nauwelijks als een interruptie overigens.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Ik zal het verzoek van de Kamer aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid overbrengen, inclusief het verzoek om tijdigheid in verband met de begrotingsbehandeling van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De **voorzitter**: Mijnheer Spekman, ik zal dit niet meerekenen als een vraag.

De staatssecretaris vervolgt haar betoog.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Vorig jaar hebben wij het met de Kamer uitgebreid over de inkomenseffecten gehad. Nu kom ik terug op de groep van 200 000 mensen die wij nog niet hebben gevonden. Daar zit echt nog wel een probleem, ook voor ons, omdat wij vinden dat de regeling de groep voor wie die bedoeld is zo goed mogelijk in kaart moet brengen. Wij zijn daar ook mee aan de slag gegaan. Ik ben blij dat onder andere de heer Omtzigt signaleert dat wij althans gepoogd hebben om dat met grote voortvarendheid aan te pakken en dat er een commissie onder leiding van de heer Linschoten met overigens gerenommeerde namen mee aan de slag is gegaan. Zij zullen binnenkort het integrale beeld presenteren inzake de beoogde verbeteringen en de afbakening. De brief die wij nu bespreken heeft de Kamer voor het zomerreces van mij gekregen. In de tussentijd hebben wij niet stilgezeten. Er is verder gewerkt aan een betere afbakening. Ik hoop begin november de eindconclusie van de commissie-Linschoten te krijgen over de manier waarop zij denkt dat wij de groep beter in kaart kunnen brengen.

De **voorzitter**: Wij gaan naar de zaal voor de regeling van werkzaamheden en de stemmingen. Ik schors deze vergadering daarom. Wij komen zo snel mogelijk terug.

Het algemeen overleg wordt van 15.00 uur tot 15.15 uur geschorst.

De **voorzitter**: Dames en heren, wij vervolgen dit algemeen overleg over de Wtcg. De staatssecretaris was bezig met haar beantwoording van de vragen die haar in eerste termijn zijn gesteld. Ik geef haar opnieuw het woord.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Voorzitter. Ik was gebleven bij de activiteiten van de Taskforce Linschoten, die voortvarend aan de slag is gegaan om tot een verbetering van de afbakeningscriteria te komen en om – dit zeg ik heel nadrukkelijk tegen de heren Spekman en Van der Vlies – zoveel mogelijk mensen uit die groep van 200 000 te vinden. Ik heb goede hoop dat daarin een aantal slagen gemaakt kan worden. Ook daarna zal de wet nog niet perfect zijn, maar dan kunnen we wel tot substantiële verbeteringen komen. De taskforce zal ingaan op een aantal specifieke onderdelen waar ik zo dadelijk op terugkom: de rolstoelen, de pgb's, de hulpmiddelen en mantelzorg.

Ik wil eerst even algemeen ingaan op wat de taskforce doet. De taskforce heeft gesproken met een groot aantal personen en organisaties. Er worden op dit moment door experts mogelijkheden onderzocht om de afbakening van de aanspraak op de forfaits op korte termijn beter te richten, onder andere door aanvullende dbc's, waaronder poliklinische behandelingen en geneesmiddelen, te betrekken bij de afbakening, meer dan tot op heden het geval was. Tegen de heer Van der Vlies zeg ik dus: ja, de taskforce kijkt zeer nadrukkelijk naar de afbakening van dbc's en FKG's. De taskforce geeft aan te verwachten dat men daarmee tot een verdere verfijning kan komen van de huidige afbakeningscriteria, al zal dat niet vanzelfsprekend direct tot een perfecte benadering leiden. Ik verwacht het advies van de taskforce begin november. Ik verwacht dat dit advies mogelijkheden zal bieden voor een substantiële verbetering, zonder dat die tot perfectie leiden.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Perfect is het niet en zal het nooit zijn. Ik erken dat je op een bestand van 200 000 mensen die nog niet gevonden zijn, lang kunt zoeken naar de laatsten. Dan moet je je inderdaad afvragen waar het ophoudt. Dat snap ik, maar van die 200 000 zal door de extra inspanning mogelijkerwijs de eerste 80% of 90% gevonden worden. Wat gebeurt dan met het resterende bestand? Met andere woorden: waar legt u nu de lat?

Staatssecretaris **Bussemaker**: Ik leg de lat hoog in die zin dat we altijd door zullen blijven gaan met pogingen om het systeem te verbeteren. Ik heb goede hoop dat wij ook echt tot een substantiële verbetering kunnen komen. Ik moet daarvoor wel het definitieve advies van de taskforce afwachten, want het is best een ingewikkelde materie. Ik kom zo nog terug op de vraag wat je met de resterende groep moet doen. U hebt immers ook allemaal vragen gesteld over een meldpunt en een hardheidsclausule et cetera. Ik wil eerst nog vaststellen dat wij daar ook middelen voor gereserveerd hebben. Daar is door enkele sprekers een opmerking over gemaakt. Er is 50 mln. voor gereserveerd en ik ga er ook vanuit dat dit bedrag in principe voldoende is. Zo is het ook berekend, voor die 200 000 mensen die nu nog niet in aanmerking komen. Overigens zeg ik daar bij dat met 2,3 mld. voor de hele Wtcg een buitengewoon substantieel bedrag is gereserveerd. Daar komt nog het bedrag van 50 mln. bij voor de groep die we nog niet konden vinden. Met het idee dat dit alleen een bezuinigingsoperatie zou zijn, ben ik het dus niet eens, althans niet als je vaststelt dat de BU ook gebruikt werd door een heleboel mensen voor wie de regeling niet bedoeld was.

Bij de tweede voortgangsrapportage zal ik graag met de Kamer verder spreken over de bevindingen van de taskforce. Ik denk dat ik u die rapportage eind dit jaar kan toesturen, nadat ik het eindadvies van de Taskforce Linschoten heb gekregen en mij daarop heb kunnen beraden. Verschillende woordvoerders hebben gevraagd of er in het kader van de verbetering niet nog gekeken kan worden naar een ander systeem, bijvoorbeeld de ICF. De taskforce stelt voor – dat staat ook al in de voortgangsrapportage – om een separaat traject op te zetten teneinde te komen tot een gefundeerd oordeel over de ICF. Daar is specifiek onderzoek voor nodig.

Dat hebben we ondertussen uitgezet en we hebben TNO opdracht gegeven, dat onderzoek uit te voeren. Het zal eind 2010 worden afgerond. Op basis van dat rapport zal bezien worden in hoeverre en met ingang van wanneer de ICF kan helpen bij de afbakening van de aanspraak op een forfait. We hebben ook vorig jaar bij het debat al vastgesteld dat de ICF niet van de ene op de andere dag te maken valt. Een en ander kan mogelijkerwijs in de toekomst leiden tot een nog beter systeem, maar daar moeten zeker geen overhaaste besluiten over genomen worden. Dus mijn plan is om op de korte termijn verbeteringen aan te brengen met de gegevens die we nu hebben, aan de hand van de FKG's, de DKG's, de ATC's en al die andere onderdelen die ik heb genoemd, en om op de langere termijn wellicht met een de ICF echt naar een nieuw systeem te kijken.

De heer Spekman heeft gevraagd hoe het zit met de terugwerkende kracht bij de verbetering van de afbakening. Ontvangen mensen die in 2010 hun forfait niet krijgen, dat later alsnog? Ja. Ik heb steeds gezegd dat het met terugwerkende kracht uitkeren van een tegemoetkoming het laatste middel is dat ik zo nodig wil inzetten als er geen mogelijkheid is om de doelgroep nog beter tijdig te bereiken. Ik zal bij mijn standpunt over het advies van de Taskforce Linschoten ingaan op het mogelijkerwijs uitkeren van forfaits met terugwerkende kracht.

Mevrouw Wiegman zei dat er gekeken moet worden naar de stapeling van regelingen en dat mensen met name niet de dupe mogen worden van het gebruik van goedkopere medicijnen, omdat ze daarvoor dan geen tegemoetkoming krijgen. Ik ben daar niet bang voor. Bij de goedkopere medicijnen gaat het immers niet om medicijnen met andere bestanddelen. Uitgangspunt bij de verbetering is niet dat minder mensen in aanmerking komen, maar dat de tegemoetkomingen terechtkomen bij de beoogde doelgroep. Als je die medicijnen nodig hebt en als die dus in een sleutel zitten via een dbc of een FKG, dan kun je die geneesmiddelen meetellen. Daarbij is niet relevant hoe duur of hoe goedkoop een geneesmiddel is, want nogmaals: het gaat niet om het geneesmiddel als kostenpost, maar als signaal van het feit dat je door je beperking – daar gebruik je het immers voor – meerkosten hebt om te kunnen participeren in de samenleving.

De heer Omtzigt vroeg naar de ATC-codes. De FKG's zijn zowel bij de forfaits als bij de compensatie van het eigen risico – daar ging de vraag over – een afbakeningscriterium. Daarom kunnen de voorstellen van de taskforce van belang zijn ter verbetering van de afbakening op basis van FKG's voor de compensatieregeling eigen risico. In dit licht heeft mijn collega Klink tijdens het AO over de Zorgverzekeringswet op 2 juli uitgesproken dat hij dit najaar met mij gaat bezien of de voorstellen van de taskforce ook tot een verbetering van de afbakeningscriteria kunnen leiden voor de compensatieregeling. Dat heeft de minister herhaald in een brief die begin september naar uw Kamer is gestuurd. Om dat te doen hebben we allebei de resultaten van de taskforce nodig. We zullen ook de mogelijkheden bezien die de resultaten van de taskforce bieden voor het eventueel verbeteren van de afbakening van het eigen risico, dat we vervolgens ter hand zullen nemen.

De heer **Omtzigt** (CDA): Ik heb twee vragen over het vorige punt. Het ging mij niet alleen om een verbeterde afbakening, maar om de toezegging die al meerdere keren aan de Tweede Kamer gedaan is dat die twee regelingen geïntegreerd zullen worden. Dat is een fundamenteel andere en verdergaande vraag. Ten tweede vroeg ik of de dagdoseringen nu gepubliceerd worden of niet.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Ik stel voor dat ik de antwoorden daarop meeneem in de reactie naar aanleiding van het advies van de Taskforce Linschoten. We gaan daar wel aan werken, maar hoe het precies zit, kan ik

u nu niet mededelen. Het betreft bovendien de portefeuille van de minister. Ik neem het mee in de tweede voortgangsrapportage, die u naar verwachting eind dit jaar krijgt. Daarin kunnen we dan ook ingaan op de vraag of op korte of lange termijn een integratie van beide regelingen mogelijk is. Mijn prioriteit is nu om aan de hand van een betere afbakening zo snel mogelijk de 200 000 mensen te vinden die we tot nu toe nog niet hebben gevonden.

De heer **Omtzigt** (CDA): Voorzitter. Die integratie is meerdere keren toegezegd. Ik wil niet weten of ze gedaan wordt, maar hoe ze gedaan wordt. Dat is een fundamenteel andere vraag. Het stadium daarvoor zijn we allang voorbij. Die toezegging ligt er en ik neem aan dat de staatssecretaris daar rekening mee houdt in het onderzoek dat op dit moment loopt. Ik kan de staatssecretaris zo drie citaten laten zien van toen zij en de minister dat toegezegd hebben. Ik herhaal mijn tweede vraag: worden die dagdoseringen gepubliceerd of niet?

Staatssecretaris **Bussemaker**: Ik zei net al dat wij niet onwillig zijn om naar die integratie te kijken, maar dat die ook weer tot ingewikkelde wijzigingen leidt. Je kunt dingen doen op korte termijn en je kunt dingen doen op langere termijn, en dit is nu een van de onderdelen die niet van de ene op de andere dag aan te brengen zijn. Ik wil niet zeggen en heb ook nooit gezegd dat we het niet willen doen. Ik zeg dat we er goed naar moeten kijken hoe dat dan moet en op welke termijn. Dat is een discussie voor de langere termijn en die kun je pas voeren als je het advies hebt van de taskforce. Daarom lijkt het mij logisch dat we reageren op de precieze route, vormgeving, mogelijkheden en beperkingen daarvan als we het advies van de taskforce hebben. Dat hebben we nodig om de vragen te kunnen beantwoorden hoe we tot een verbetering van beide systemen kunnen komen en eventueel tot een integratie. Ik stel voor dat ik de gegevens over de dosering eveneens daarin meenemen. Dat hangt ook weer samen met de adviezen van de taskforce.

De **voorzitter**: Nu ontstaat er verwarring. Mijnheer Omtzigt, u hebt al een vervolgvraag gesteld.

De heer **Omtzigt** (CDA): Voorzitter. Ik heb een feitelijke vraag.

De **voorzitter**: Heel kort graag.

De heer **Omtzigt** (CDA): Op dit moment worden de forfaits toegekend op basis van het feit dat je 180 dagen een bepaald medicijn gebruikt hebt. Die lijst met medicijnen is beschikbaar en circuleert ook. Dat is prima. De dagdoseringen die daarbij horen, worden bepaald, maar chronisch zieken kunnen er soms niet achter komen of de dagdosering van een bepaald medicijn 250 of 500 milligram is. Daar moeten zij wel achter kunnen komen, dus die feitelijke informatie zie ik graag op een makkelijke wijze beschikbaar gesteld.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Voor zover die informatie betrouwbaar voorhanden is, ben ik bereid om die bijvoorbeeld op een website te zetten. Dan zijn die gegevens niet alleen voor u toegankelijk, maar ook voor iedereen die ernaar wil kijken hoe dat in zijn of haar situatie zit. Dat vraagt echter wel heel grote zorgvuldigheid. Ik kan dan ook niet toezeggen dat ik die gegevens morgen al op een website zet, maar ik zal mijn best doen om dat zo snel mogelijk te kunnen doen.

Voorzitter. Ik was bezig met de vraag van de heer Spekman over de compensatie van het eigen risico en de terugwerkende kracht. Daar heeft hij al herhaaldelijk met collega Klink over gesproken, die al herhaaldelijk uiteengezet heeft dat compensatie met terugwerkende kracht niet moge-

lijk is, omdat artikel 118 a van de Zorgverzekeringswet daarvoor geen wettelijke basis bevat. Daar kan ik verder niets aan toevoegen.

De **voorzitter**: Mijnheer Spekman, dit is de eerste van uw twee vragen.

De heer **Spekman** (PvdA): Voorzitter. Minister Klink en mijn collega Van der Veen verschillen er nog steeds van mening over of dat wel zo is. Voor mij is het een kwestie van gezond verstand. Je maakt de kosten als huishouden in 2010. Het eigen risico wordt dit jaar uitgekeerd of vooruitgekeerd, dus ik vind terugwerkende kracht helemaal niets. Stel dat wij aan het einde van het jaar constateren dat mijnheer A en mevrouw B onder de regeling vallen. Zij maken in 2010 kosten die eigenlijk gecompenseerd zouden moeten worden. We steken de vlag uit dat we die mensen gevonden hebben – we hebben immers naar ze gezocht – dan is het toch totaal onverkoopt dat die mensen in 2010 die vergoeding niet zouden krijgen? Ik snap dat gewoon niet. Dat is niet uit te leggen aan iemand met gezond verstand.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Om de discussie niet onnodig te compliëren, zouden wij nu eerst kunnen kijken of we die mensen überhaupt vinden. Dat is mijn opdracht en mijn verantwoordelijkheid. Daar heb ik de Taskforce Linschoten voor ingesteld. Vervolgens ben ik graag bereid om dat debat te voeren, maar dan graag met collega Klink en wellicht aan uw zijde met de heer Van der Veen. Dan kunnen we het debat over de vraag wat er wel of niet mogelijk is volgens de Zorgverzekeringswet echt voeren. Ik kan u daar nu geen antwoord op geven. U zult ook wel begrijpen dat ik de Zorgverzekeringswet met alle artikelen niet paraat heb en dat ik dus ook niet klip-en-klaar kan aangeven wat er kan, als collega Klink al bij herhaling heeft gezegd dat het op basis van de wet simpelweg niet mogelijk is. Gevraagd is of de Kamer die informatie kan krijgen. Daar zijn wij nu keihard mee bezig. Als die informatie er is van de Taskforce Linschoten, dan kunnen we die discussie met de meest betrokkenen vervolgen.

De heer **Spekman** (PvdA): Voorzitter. Ik snap de opzet van de staatssecretaris. We hebben te maken met één kabinet. Zeker de mensen om wie het gaat hebben te maken met één kabinet. Ik vind het nogal eenvoudig. Als we mensen kunnen vinden en daar blij mee zijn – ik ga ervan uit dat wij extra mensen zullen vinden en begrijp dat de staatssecretaris ook verwacht dat wij dat doen – dan moeten we linksom of rechtsom voorbereidingen treffen. Ik wil graag zo snel mogelijk een brief van het kabinet ontvangen, waarin desnoods minister Klink aangeeft welke juridische belemmeringen er in zijn ogen zijn, zodat we geen tempo verliezen. Anders zie ik precies voor me wat er in december gebeurt: dan staan we voor een voldongen feit en durven we niets meer te veranderen. Nu is het nog maar eind september.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Ik wil met alle plezier uw verzoek nog een keer doorgeven. Dan krijgt u een brief van collega Klink. Ik begrijp dat hij hierover al meerdere brieven aan de Kamer heeft gestuurd en voor zover ik heb begrepen is er weinig nieuws aan toe te voegen, omdat de minister zegt dat de wettelijke basis ontbreekt. Eerst zou de Zorgverzekeringswet aangepast moeten worden, of de Kamer moet een debat gaan voeren met minister Klink, waarin u allen uiteenzet waarom u denkt dat de wet die wettelijke basis wel bevat. Ik ben graag bereid om uw zorg nog een keer aan collega Klink door te geven en om daar ook de vraag bij te betrekken hoe wij proberen om te gaan met de terugwerkende kracht in de Wtgc.

De heer **Spekman** (PvdA): Voorzitter. Ik vind dit allemaal mooi en aardig ...

De **voorzitter**: U mag alleen nog iets feitelijks vragen.

De heer **Spekman** (PvdA): Het is ook een oordeel. Ik vind het allemaal mooi en aardig, maar uiteindelijk gaat het bij deze hele operatie erom dat de mensen van wie wij vinden dat ze recht hebben op dat geld, dat geld krijgen. Ik vind dat wij echt ons stinkende best moeten doen om dat te bewerkstelligen, iedereen, ook vanuit het kabinet, en dat niemand zich achter iemand anders mag verschuilen. Als er belemmeringen zijn, zijn wij er met elkaar om die weg te halen. We zijn met een heel ingewikkelde operatie bezig. De staatssecretaris is bezig, die groep te vinden, wat ontzettend ingewikkeld is, lastig is, er is veel kritiek op, maar iedereen probeert hetzelfde te bewerkstelligen. Ik vind dat minister Klink dat ook moet doen en dat hij dat ook moet willen doen. Dus ik zeg: brengt u dat verzoek over. Wij gaan door.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Ik zal dat verzoek overbrengen, maar ik ben bezig met de Wtcg. Die valt onder mijn verantwoordelijkheid. Het is inderdaad een enorme klus om dat tijdig voor elkaar te krijgen en om die groep te vinden. Mocht dat ook bruikbaar zijn voor andere onderdelen of mocht er behoefte aan zijn om ook naar nadere inkomenseffecten te kijken, dan ben ik daar graag toe bereid, maar dat doe ik dan wel samen met mijn collega's uit het kabinet. Anders wordt dit dossier dusdanig groot dat er straks geen andere departementen meer nodig zijn, want dan kunnen we alles wel onder de Wtcg vatten. Dat lijkt mij niet de bedoeling en het lijkt mij ook niet in het belang van de burger. Ik denk niet dat het tot betere en snellere oplossingen leidt voor de mensen voor wie we het allemaal doen.

Onder anderen mevrouw Wiegman zei informatie te missen over hoe er nu met zeldzame aandoeningen wordt omgegaan. De vraag hoe om te gaan met zeldzame aandoeningen is precies een van de opdrachten die de taskforce heeft gekregen en zal dus terugkomen in de rapportage van de taskforce. Overigens zal de taskforce zich naar alle waarschijnlijkheid ook uitspreken over de mogelijkheid om te komen met een meldpunt, onder andere met het oog op groepen die we nog niet hebben kunnen vinden. Zo'n meldpunt zouden we kunnen inrichten voor een beperkte groep mensen die aan objectieve criteria voldoet, maar die op basis van de beschikbare databestanden niet gevonden kan worden. Voor zover ik heb begrepen, wordt er gedacht aan een beperkte lijst met nauw omschreven aandoeningen die wel duiden op een chronische ziekte en dus op meerkosten, maar die nu buiten de afbakening vallen. Ik ben met de taskforce van mening dat je met zo'n meldpunt geen valse verwachtingen mag wekken. Het is alleen zinvol als het om een zeer beperkte groep gaat. Naarmate je beter in staat bent om de groep van 200 000 aan de hand van criteria verder af te bakenen en naarmate de groep mensen die dan nog overblijft, kleiner wordt, heeft zo'n meldpunt ook meer zin. Die kantekening hoort er wel bij. Het kan helpen om te bezien hoe je die beperkte en duidelijk omschreven groep alsnog kunt bereiken. Daarover wordt overigens ook overleg gevoerd met de CG-Raad.

Mevrouw **Leijten** (SP): Ik vind dit toch wel een hoop geneuzel. We hebben een taskforce die iedereen moet vinden. We gaan niet iedereen vinden, dus we gaan alsnog een meldpunt inrichten. Waarom openen we niet gewoon nu een meldpunt, integreren we dat in die taskforce of bedanken we ze desnoods vriendelijk en geven we ze een bloemetje, en dan gaan we naar aanleiding van die meldingen verder kijken? Waarom moeten zo ontzettend veel beheersmaatregelen genomen worden om maar zo min mogelijk mensen toe te laten voor die tegemoetkoming?

Staatssecretaris **Bussemaker**: Omdat deze hele operatie – ik wil dat nog een keer in herinnering roepen – is geboren vanuit de constatering dat de



BU werd gebruikt door mensen voor wie die niet bedoeld was, terwijl de BU niet werd gebruikt door mensen voor wie ze wel bedoeld was. We willen nu een regeling die daaraan tegemoetkomt en die niet iedereen een tegemoetkoming geeft die daarom vraagt. Dus moet het om een groep gaan die af te bakenen is en die objectief te vinden is. Ik dacht dat wij redelijk dicht bij elkaar zaten, mevrouw Leijten. Uw voorstel om een meldpunt in te richten waar mensen met een doktersverklaring terecht kunnen als zij een chronische ziekte hebben die al genoemd is, vind ik een manier om met dat meldpunt om te gaan. Ik wil niet dat honderdduizenden mensen zich melden die denken dat ze erop achteruitgaan. Het kan immers de bedoeling zijn dat zij erop achteruitgaan, bijvoorbeeld als zij voor die tijd meer dan 100% vergoed kregen of allerlei dingen aftrokken die eigenlijk niet aftrekbaar waren. Ik wil niet dat zij zich melden met hoge verwachtingen. Zo'n meldpunt zou ook bij een organisatie als het CAK moeten komen. Als je daar niet duidelijk over bent, krijg je een enorm uitvoeringsprobleem en schep je verwachtingen die je niet kunt waarmaken. Dan ben je zelf heel erg grote problemen aan het creëren.

Mevrouw **Leijten** (SP): Over de vraag wie er wel en geen recht op had is vorig jaar gedebatteerd. Het was een algemene belastingaftrek-mogelijkheid en die zijn er voor iedereen. Zo was die ook bedoeld. Er kan politiek gezien iets veranderen, maar dan hebben mensen dus nog niet onbedoeld afgetrokken. Dat wil ik even gezegd hebben. Mijn verzoek aan de staatssecretaris is het volgende. Het is vorig jaar ook gevraagd. Richt een meldpunt in, laat mensen zich melden. Mensen die arbeidsongeschikt zijn, zijn chronisch ziek, ze zijn gehandicapt. Zij worden nu volgens de Wtcg opeens beter verklaard. Al die mensen staan te rammelen aan de deur bij de staatssecretaris, bij de taskforce, bij de CG-Raad, bij de SP, bij alle fracties hier. Waarom is daar geen meldpunt voor? Waarom eerst nog wachten op de taskforce? Waarom allemaal zo langdradig? Dit is een beheersoperatie aan het worden.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Ik weet dat de SP dol is op meldpunten, maar laten we nou niet doen alsof we het wiel hebben uitgevonden als we een meldpunt hebben. Laten we niet doen alsof we naast zo'n meldpunt niets meer hoeven doen. Wat u zegt klopt ook niet. Het is niet zo dat arbeidsongeschikten nu allemaal niet meer in aanmerking komen. Arbeidsongeschikten hebben een generieke inkomenstegemoetkoming gekregen, net als ouderen. Dat hebben we vorig jaar eindeloos met elkaar besproken. Als arbeidsongeschikten ook chronisch ziek zijn of gehandicapt en op grond daarvan meerkosten maken om te kunnen participeren in de samenleving, dan komen ze in aanmerking voor de Wtcg. Daar is die regeling voor bedoeld. Als we echt willen dat de regeling teruggaat naar een soort BU voor alle Nederlanders, zoals mevrouw Leijten zegt, dan kunnen we het geld beter direct over de 16 of 17 miljoen Nederlanders verdelen. Dan zijn we ook klaar, alleen zijn wij dan niet bezig met gericht beleid ten behoeve van de meest kwetsbaren. Ik kan mij nauwelijks voorstellen dat u dat zou willen, mevrouw Leijten.

Mevrouw **Wiegman-van Meppelen Scheppink** (ChristenUnie): Van mijn kant ook steun voor de manier waarop de staatssecretaris het meldpunt wil aanpakken. Ik denk dat enige afbakening zeker goed is, ook om verwachtingen te managen en om daar goed aan te kunnen voldoen. Ik heb wel het verzoek om heel specifiek de revalidatiezorg daarin te betrekken. Dat is namelijk een heel herkenbare categorie die nu duidelijk buiten de boot valt. Die moet meegenomen worden en het zou mooi zijn als er ook over de zeldzame ziektes wat meer duidelijkheid zou kunnen komen.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Ik zal op dat punt in de reactie op het rapport van de taskforce terugkomen. Ik weet niet of de taskforce revalidatiezorg meeneemt in de analyse. Het is overigens wel zo dat alle mensen die revalidatiezorg hebben gekregen in categorale ziekenhuizen en revalidatiecentra wel recht hebben op een forfait. Dat is niet geregeld voor mensen die revalidatiezorg in algemene ziekenhuizen hebben. Dat is dan weer het geval omdat de zorg in algemene ziekenhuizen niet voldoet aan de normen voor officiële revalidatiezorg. Daar kun je over twisten. Dit lijkt mij eerlijk gezegd in de afbakening niet de groep waar de problemen het grootst mee zijn en waar een nadere afbakening het dringendst nodig is. Ik heb wel aarzelingen of je daar nu iets specifiek voor moet doen, maar ik wil het besluit over het meldpunt sowieso laten hangen van het eindadvies van de taskforce en van het soort afbakening waartoe wij verder zouden kunnen komen. Waar ik niet voor ben – dat zeg ik ook maar direct – is om als uitgangspunt te kiezen dat mensen in aanmerking kunnen komen voor een hardheidsclausule. Daarover moet ik echter ook het eindadvies van de taskforce afwachten. Dat zou namelijk betekenen dat iedereen die zelf denkt dat hij of zij in aanmerking zou moeten komen, op grond van wat voor argument dan ook, zich ergens kan melden. Dan zou het CAK of een vergelijkbare organisatie die daar een besluit over moet nemen, enorm veel werk hebben aan de behandeling van al die individuele zaken. Ons uitgangspunt is juist dat mensen op grond van uniforme criteria automatisch voor een tegemoetkoming in aanmerking komen. Wij zijn op zoek naar manieren om die uniforme criteria te kunnen verbeteren. Een hardheidsclausule is bedoeld voor mensen die buiten de wet die er nu is, een tegemoetkoming zouden willen hebben. Dan kunnen zich ook heel veel mensen melden die bijvoorbeeld gewoon in hun inkomen achteruitgaan. Dat is nu net niet wat we willen. Ik voel dus op voorhand wel voor een meldpunt, maar ik ben zeer beducht voor een hardheidsclausule. Ook daarop zal ik terugkomen in mijn brief naar aanleiding van het eindadvies van de Taskforce Linschoten. Ik zeg er wel bij dat, als je zoiets al zou willen, het buitengewoon hoge meer- en uitvoeringskosten met zich meebrengt, die ook de uitvoering van de Wtgc door een organisatie als het CAK verder onder druk zet.

De heer **Spekman** (PvdA): De staatssecretaris heeft eerder gezegd dat ze altijd zal doorgaan met het verbeteren van het systeem. Heel veel systemen die wij binnen de overheid hebben, of het nu in de sociale zekerheid is of bij asiel, worden juist verbeterd doordat er een hardheidsclausule is waaruit de organisatie lessen trekt. Sommige hardheidsclausules zijn ook getrapt. Ik zou graag zien dat de staatssecretaris nog aan de taskforce de vraag stelt of het denkbaar is om een hardheidsclausule te ontwikkelen en tot stand te brengen die niet de uitvoeringsbezwaren met zich meebrengt die de staatssecretaris noemt. Ik vind het namelijk wel reëel dat die vraag wordt gesteld. Dat hebben dan ook veel collega's gedaan. Ik ben echt geïnteresseerd in een hardheidsclausule, dus ik zou graag zien dat dit serieus genomen wordt en dat die vraag voorgelegd wordt aan de taskforce.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Ik snap uw overwegingen. Ik heb ook geconstateerd dat velen van u het over die hardheidsclausule hebben gehad. Ik zie het punt dat je iets moet doen voor de mensen die we vooralsnog niet gevonden hebben, maar die wel in aanmerking zouden moeten komen voor het forfait. Ik wil het wel met de taskforce bespreken, maar ik wil eigenlijk niet dat dit aanleiding geeft tot nog weer uitstel van hun advies. Dat advies heb ik echt dit jaar nodig, ook om de Kamer nog voor het einde van dit jaar een reactie op te kunnen geven. We hebben op enig moment volgend jaar wel een deadline waarop wij precies moeten weten wat wij mee willen nemen bij de uitkering van de forfaits. Ik zal het in ieder geval met de taskforce bespreken en ik zal in mijn tweede voort-

gangsrapportage uitgebreid ingaan op het meldpunt en de mogelijkheden voor een hardheidsclausule, evenals een getrapte hardheidsclausule en de voor- en nadelen daarvan. Alles hangt met alles samen hier. Naarmate je er beter in slaagt, die groep af te bakenen, kun je misschien meer bereiken met een meldpunt. Mochten wij er onverhoopt toch niet in slagen om belangrijke stappen te zetten, dan is een meldpunt ook ingewikkeld. Om bovenop dat meldpunt nog een hardheidsclausule te hebben, zou wel heel erg veel vragen van de uitvoering. Ook hier is de vraag of je het getrapte zou doen en of je een en ander goed kunt combineren. Hoe zorg je ervoor dat je niet meer ruis creëert, maar juist meer duidelijkheid, meer informatie en ondersteuning voor burgers? Kan het allemaal tegelijk of is een stap-voor-stapbenadering nodig? Ik zal daar nader op ingaan in de brief die u eind dit jaar krijgt.

Mevrouw Wiegman heeft bij de aanvraagprocedure gewezen op de suggesties van PCOB. Die ken ik niet, maar ik ben altijd graag bereid om naar suggesties te kijken. Wellicht kan mevrouw Wiegman mij een kopie van de brief geven. Voor zover ik weet hebben wij hem niet gekregen. Dan kan ik ook dat meenemen.

Dan zijn er vragen gesteld over de hulpmiddelen, met name door mevrouw Wiegman en door de heer Omtzigt. Mevrouw Wiegman vroeg of het gebruik van hulpmiddelen ook gevolgen heeft voor de compensatie van het verplichte eigen risico. Dat kan ik bevestigen. Het criterium van de hulpmiddelen zal vanaf begin volgend jaar meegenomen worden bij de Wtgc. In hoeverre het meegenomen kan worden bij het verplichte eigen risico is de verantwoordelijkheid van de minister. Hij zal eerst moeten kijken of dat kan. De heer Omtzigt vroeg of er nu beter inzicht is in de registratie van meerjarige hulpmiddelen. Daar hebben we verleden jaar uitgebreid naar gekeken. Ik snap ook heel goed dat het raar is als je een hulpmiddel hebt en dat slechts in één jaar kunt meetellen en niet in meerdere jaren. De stuurgroep kijkt daarnaar. Ook daarover moet ik het advies van de stuurgroep afwachten. Wat ik gehoord heb, duidt op positieve resultaten dat hulpmiddelen meerjarig meegenomen kunnen worden. Als de taskforce de conclusie trekt dat dit kan, helpt dat misschien en wordt het wellicht ook bij het eigen risico eenvoudiger.

Dan kom ik bij de vragen over de rolstoelen. Daar heeft vooral de heer Spekman het over gehad. Daar zit een aantal ingewikkelde kwesties aan vast, omdat wij toe moeten naar een uniforme registratie van rolstoelgebruikers. Daarvoor hebben wij de gemeenten nodig. Ik heb u al eerder gemeld dat uit het eerste onderzoek naar voren lijkt te komen dat gemeenten door het CAK vastgestelde gegevens vastleggen en dat er dus meer onderzoek nodig is om te bezien hoe je tot een eenduidige afbakening kunt komen. Ik zal u niet vermoeien met alle technische details, maar ik heb ondertussen veel bijgeleerd over alle soorten rolstoelen die er zijn. Het ingewikkelde daarvan is dat niet elke rolstoel een indicatie is voor zwaar zorggebruik. De elektrische rolstoel en de actieve rolstoel zijn dat misschien wel. Die lijken het beste aan te sluiten bij de criteria van de Wtgc. Het geldt in mindere mate voor de incidentele rolstoelen. Dat zijn de rolstoelen die incidenteel – het woord zegt het al – door mensen worden gebruikt die een lange wandeling willen maken en slecht ter been zijn. Voor die groep is de Wtgc juist weer niet bedoeld. Dat is overigens wel een grote groep gebruikers van rolstoelen, dus moet je naar een systeem zoeken waarin je de intensieve gebruikers van bijvoorbeeld de actieve rolstoel en de elektrische rolstoel eruit weet te vissen en het incidentele gebruik niet. Dat is buitengewoon ingewikkeld. Het is ook – zeg ik tegen de heer Omtzigt – een last voor de gemeenten. Ik heb overleg gehad met de gemeenten en zij hebben aangegeven dat zij in staat zijn om per 1 januari alle gegevens van rolstoelgebruikers door te geven. Als het dan maar gaat om alle rolstoelgebruikers, zonder nader onderscheid. Als wij onderscheid willen aanbrengen in het soort rolstoelgebruikers, dan is meer tijd nodig. Dan is een voorbereidingsjaar nodig en komen we bij het jaar 2011. Het

hele onderdeel van differentiatie en toespitsing hangt ook weer samen met de resultaten van de taskforce. Het besluit dat je neemt, heeft ook weer gevolgen voor het financieel beslag. Ik zou het onwenselijk vinden om mensen één jaar mee te laten tellen en dan weer te zeggen: u komt toch niet in aanmerking voor dat forfait. Ik wil ook weten in hoeverre we via andere criteria al een groot deel van de rolstoelgebruikers, om wie het ons te doen is, weten te vinden. Daarvoor heb ik de resultaten van de taskforce nodig. Ik zal op mijn besluit terugkomen aan het eind van het jaar in de tweede voortgangsrapportage.

Mevrouw **Wiegman-van Meppelen Scheppink** (ChristenUnie): Het is goed dat de staatssecretaris hierop terugkomt, maar dan wil ik graag ook de toezegging dat zij daar het plan van aanpak heroriëntatie hulpmiddelen, een gezamenlijk initiatief van Zorgverzekeraars Nederland, de CG-Raad en CSO bij betreft. Volgens mij ligt daar ook een heel mooie kans dat er één loket komt waar al die hulpmiddelen die nu nog in die verschillende wetten zitten, bij elkaar gebracht kunnen worden. Volgens mij helpt dat om meer inzicht te krijgen in het type hulpmiddel en de afbakening van de Wtcg.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Ik denk dat dit moeilijk is. Was het maar zo simpel dat er een eenduidige oplossing mogelijk was voor alle hulpmiddelen! Daar wordt al heel veel jaren aan gewerkt, er zijn heel veel groepen bij betrokken en er zitten heel veel technische aspecten aan vast. Ik denk dat het langer gaat duren dan het besluit dat ik hierover neem. Dat geldt zeker als wij dat vanuit VWS met alle betrokken cliëntengroepen op een goede en zorgvuldige wijze willen doen. De standpunten van de verschillende betrokkenen willen ook nog wel eens wijzigen over waar en hoe die hulpmiddelenproblematiek het beste opgelost kan worden. Ook daarvoor geldt: we moeten niet wachten tot wij dat allemaal opgelost hebben. Ik vind dat ik over de afbakening eind van dit jaar duidelijkheid moet geven. De discussie over hulpmiddelen zal los daarvan tot nadere besluitvorming moeten leiden, maar daarvoor loopt een heel eigen traject waarover de Kamer is geïnformeerd.

De **voorzitter**: Gaat u bijna afronden? Wij willen namelijk graag nog een tweede termijn.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Ik kan kort zijn over de vragen die vooral door mevrouw Wiegman zijn gesteld over huishoudelijke hulp en het pgb. Zij vroeg ook naar de budgethouders en overleg met de gemeenten. Ik heb dat geïnterpreteerd als een vraag naar de huishoudelijke hulp bij de Wmo. Ik kan u melden dat wij vooruitgang hebben geboekt en dat wij voornemens zijn om de pgb's voor huishoudelijke verzorging per 2010 te betrekken bij de beoogde verbetering. Dat wordt dan uitgekeerd bij de forfaits van november 2011.

Door velen van u is gesproken over mantelzorg en daar zit wel een groot probleem. Er is namelijk een koppeling met waar je nu mantelzorgers moet vinden. Velen van u hebben het over het mantelzorgcompliment gehad. Ik heb ook al vaak met u over het mantelzorgcompliment gesproken. Ik denk dat er geen verschil van mening is over de gedachte achter het mantelzorgcompliment, een initiatief van de heer Van der Vlies. We hebben wel gemerkt dat het buitengewoon ingewikkeld is om zo'n sympathieke gedachte op een goede manier in wetgeving te vertalen en daar worstelen we eigenlijk nog steeds mee, laat ik het ook maar zo zeggen. In eerste instantie hebben we maar een beperkte groep mantelzorgers kunnen vinden voor het mantelzorgcompliment. We hebben met ingang van 1 augustus de regelgeving gewijzigd, waardoor men niet meer hoeft te bewijzen dat men mantelzorg geeft, omdat wij bij iedereen die een indicatie van langer dan één jaar heeft, veronderstellen dat er sprake

is van mantelzorg. We moeten nu wel kijken wat daarmee gebeurt. Kunnen we de groep mensen voor wie het compliment bedoeld is, beter vinden? Ik ben zeer aarzelend om dat al te snel te vertalen naar een tegemoetkoming in het kader van de Wtcg. Ik denk namelijk dat hier terecht is opgemerkt dat sommige mensen boos zijn omdat zij menen in aanmerking te komen voor het mantelzorgcompliment, maar het niet krijgen, terwijl anderen zich afvragen, waarom zij het krijgen, want ze hebben het eigenlijk niet nodig. Ik ben niet van zins om daar al te snel een besluit over te nemen. Ik moet eerst zien hoe die veranderende indicatiestelling uitwerkt. Ik vind het dus echt te vroeg om de mantelzorg te betrekken bij de Wtcg. Ik denk ook dat wij met elkaar nog niet uitgesproken zijn over de vormgeving en de uitvoering van het mantelzorgcompliment zelf. Ook daarvoor geldt dat er een relatie ligt met de taskforce en dat ik erop terug zal komen bij mijn definitieve oordeel over het advies van de taskforce. Ik denk dat de positie van mantelzorgers en de vraag hoe we mantelzorgers tegemoet kunnen komen en ze ondersteunen, een debat is dat een heel eigen inzet vergt en meer tijd dan wij daar nu voor kunnen uittrekken. Ik ga er absoluut van uit dat ik daarover met de Kamer binnen afzienbare tijd weer zal komen te spreken.

Mevrouw Wiegman vroeg naar de uitvoering van de Wtcg door de ketenpartners. Er is een stuurgroep ingesteld en er wordt steeds zeer uitgebreid overlegd met de ketenpartners. De stuurgroep komt elke maand bijeen.

De heer Omtzigt vroeg naar de specifieke verzameling van gegevens. Nog niet alle burgerservicenummers (bsn) van mensen met een AWBZ-indicatie zijn bekend, omdat nog niet alle AWBZ-indicaties bekend zijn die door de RIO's zijn afgegeven, maar daar wordt aan gewerkt. Dan vroeg de heer Omtzigt ook nog naar zijn amendement over de secundaire procesgang. Ook dat is natuurlijk een manier om burgers tegemoet te komen die een forfait krijgen waarvan men zegt: het is lager dan ik had verwacht, of ik krijg geen forfait, terwijl ik beredeneerd kan aantonen dat ik daar wel voor in aanmerking zou moeten komen. Wij hebben vorig jaar uitgebreid bediscussieerd dat dit dan wel beredeneerd moet zijn. Met de uitvoering van het amendement zijn we bezig. Dat loopt mee in de stuurgroep en in de samenwerking tussen ketenpartners en komt terug in de volgende voortgangsrapportage.

Tot slot zijn er vragen gesteld over de voorlichting. De heer Omtzigt vroeg naar de web portal. Ik had de web portal graag beter bereikbaar gezien onder de naam [www.wtcg.nl](http://www.wtcg.nl), maar dat blijkt niet mogelijk, omdat die naam al bezet is door de WielerToerClub Geesteren.

De heer **Omtzigt** (CDA): Zal ik eens gaan praten met die club?

Staatssecretaris **Bussemaker**: Als u dat wilt doen en als u de club kunt overtuigen van de enorme maatschappelijke noodzaak om met de website [www.wtcg.nl](http://www.wtcg.nl) burgers zo direct en toegankelijk mogelijk te kunnen bedienen, dan zou ik daar heel blij mee zijn. Vooralsnog moet het dus op een andere manier en hebben wij ervoor gekozen om het via de web portal [www.veranderingenindezorg.nl](http://www.veranderingenindezorg.nl) te doen. Daarop staat ook al uitgebreide informatie over de Wtcg. De hoofdlijnen en de gevolgen daarvan zijn op de site te vinden en er zijn links gemaakt naar de partners. Dat laat onverlet dat ook daar verdere verbetering mogelijk is. Naarmate wij vorderen met de verfijning kan ook de informatie op de website verfijnd worden. Dat is een lopend proces waar wij de komende tijd werk van zullen maken. Het lijkt mij wenselijk om mensen ook duidelijk te maken waar zij verder nog informatie vandaan kunnen halen. Zo linken wij ook door naar de site [www.toeslagen.nl](http://www.toeslagen.nl).

Er is een heel plan gemaakt voor de voorlichting over de Wtcg. De heer Spekman vroeg daarnaar. Er is een stuurgroep communicatie ingesteld en daarin werkt VWS samen met instanties als het CAK, UWV, gemeenten, SZW, CIZ, ZN, Unie KBO, Platvorm VG, CG-Raad en Belastingdienst.

Kortom ook de PGO-organisaties zijn er uitgebreid bij betrokken, zeg ik tegen mevrouw Wiegman. Er wordt een geïntegreerde communicatie-aanpak gemaakt om een zo groot mogelijk bereik te hebben, waarbij gebruik wordt gemaakt van zeer verschillende vormen van communicatie: presentaties bij doelgerichte bijeenkomsten, een website, een brochure en tal van andere elementen. Op dit moment wordt er overigens nog niet veel gebruik van gemaakt, blijkt bijvoorbeeld bij de brochure die eerder is gemaakt. Wij zijn er dus mee bezig en naarmate de uitkering van de forfaits dichterbij komt, zullen we ook op dat onderdeel de publiciteit verder uitwerken.

Tot slot ga ik in op de vraag over Per Saldo. De brief van Per Saldo hebben wij niet gekregen, maar als ik het snel overzie, dan gaat het met name om de eigen bijdrage en de vraag of de verschillende invoeringsdata geen probleem opleveren met de maximale hoogte en de anticumulatiebepaling. Voor zover ik nu kan overzien, zijn de verschillende invoeringsdata niet belemmerend voor het berekenen van de maximale eigen bijdrage, want daar zijn afspraken over gemaakt tussen de zorgkantoren en het CAK. Het kan natuurlijk wel zijn dat de maximale eigen bijdrage in 2009 voor cliënten lastiger te begrijpen is, omdat er wel een en ander aan is veranderd. Vanaf 1 januari 2010 moet de mogelijke onduidelijkheid die nu bestaat, opgelost zijn, omdat dan zowel het CAK als de zorgkantoren de korting op de eigen bijdrage direct verrekenen. Mocht het helpen om daarover met nadere voorlichting en informatie te komen, dan ben ik graag bereid om dat te doen. Daar zal ik dus afzonderlijk nog even contact over zoeken met Per Saldo, naar aanleiding van de brief die ik onder tusschen overhandigd heb gekregen.

De **voorzitter**: Dank u. Dan gaan wij nu vlot door naar de tweede termijn. U krijgt twee minuten, maar dan echt hooguit.

Mevrouw **Leijten** (SP): Voorzitter. Ik ga mijn best doen. Ik constateer dat hier oude schoenen zijn weggegooid – misschien waren het nog wel hartstikke goede schoenen – en dat daar geen nieuwe voor in de plaats zijn gekomen. De staatssecretaris kan wel zeggen dat de Wtcg geen inkomensmaatregel is, maar de BU was dat wel. Er werden mensen gecompenseerd met hoge ziektekosten. De uitspraak dat die mensen dat, nu de definities zijn gewijzigd, «onbedoeld» hebben gekregen en dat hun inkomensachteruitgang terecht is, vind ik nogal een uitspraak. Die had ik niet verwacht van deze staatssecretaris die het er altijd over heeft dat ze wil dat iedereen zo goed mogelijk mee kan doen en noem maar op. Nee, het is geen inkomensmaatregel. De staatssecretaris gaat dus ook niet naar gemeenten om ze erop te wijzen dat deze groep er fors op achteruitgaat. Ze gaat daar niet op in! De Wtcg is geen inkomensmaatregel, maar wat ze heeft weggegooid, was dat wel. Mensen gaan erop achteruit. (applaus op de publieke tribune)

De **voorzitter**: U mag geen blijk van goed- of afkeuring geven vanaf de tribune.

Mevrouw **Leijten** (SP): Voorzitter. Mensen die van de gemeente een gehandicaptenkaart hebben gekregen om te parkeren, worden door de test met al die afkortingslijsten en al die criteria niet meer als chronisch ziek gezien door de staatssecretaris. Dat is dus idioot. Die mensen zijn rolstoelgebonden en hebben daardoor meer kosten. De staatssecretaris maakt het nodeloos ingewikkeld. Als ze een mogelijkheid voor zelfmelders uitsluit, zet ze een heel grote groep buiten de deur. Daar hebben we overigens wel die hardheidsclausule voor nodig, dus ik houd mijn collega's van de andere partijen eraan dat als wij die straks willen, dan moeten wij daar ook voor zijn. Verder zou ik willen weten waar het bedrag van 2,3 mld. vandaan komt, want er staat 500 mln. op de begroting. Een laatste opmer-



king: de staatssecretaris zegt dat de SP goed is in meldpunten. Ja, en dat zou de staatssecretaris ook eens moeten doen, want dan komt ze in contact met de mensen die het echt betreft. Dat zou ze vaker moeten doen, luisteren naar de mensen om wie het gaat en niet alleen praten met al die afkortingen.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Voorzitter. Ik wil graag de staatssecretaris dank zeggen voor haar antwoord. Mij gaat het erom dat we een wet eerlijk uitvoeren en dat we mensen aan wie we iets hebben willen toekennen, daarmee ook bereiken. Ik geloof heel graag dat alle betrokkenen hun best doen om het zo ver mogelijk te brengen, ook de staatssecretaris. Dat vind ik naar aanleiding van haar betoog van zonet. Ze geeft niet de indruk, niet begaan te zijn met de tekorten die blijken en ze geeft ook aan te willen werken aan verbeterpunten. Dat is natuurlijk prima, maar ik zit al luisterend wel eens te denken: wat hebben we het met elkaar toch gigantisch ingewikkeld gemaakt. Je zou wel eens helemaal opnieuw willen beginnen, maar goed, in die situatie zitten wij niet. Die nuchterheid moeten we opbrengen. Dat betekent echter wel dat alle zeilen moeten worden bijgezet om dichterbij het optimum te komen. Het optimum is net iets anders dan de perfecte situatie, want ik erken dat je van de 200 000 – wat je ook doet en welk beleidsimpuls je ook geeft – altijd een paar zult houden die je niet kunt traceren en die je niet kunt vinden. Daar moet je dan begaan mee zijn en daar moet je ook geen vrede mee hebben. We moeten er zo lang en zo stevig mogelijk mee bezig zijn. In dat verband heeft de staatssecretaris – ik heb het niet geturfd – zes, zeven keer verwezen naar het eindadvies van de taskforce en het regeringsstandpunt dat zij daarbij voegt en dat wij ergens in de winter gaan krijgen. Dat is hard nodig, maar enkele verbeterpunten tekenen zich nu al af, bijvoorbeeld de hardheidsclausule en het meldpunt. Daar moeten we volgens mij gewoon maar mee aan de gang.

Mevrouw **Van Miltenburg** (VVD): Ik wil de staatssecretaris danken voor met name de passie waarmee ze haar wetsvoorstel hier verdedigt. Ik ben het eens met wat eerder gezegd is: er is niemand die niet graag wil dat mensen die extra kosten maken vanwege hun ziekte, op een of andere manier daar enigszins voor gecompenseerd worden, hoe hard de staatssecretaris ook zegt dat deze wet over geld gaat, maar niet over inkomensondersteuning. Economisch zal zij daar wel gelijk in hebben, maar door de mensen die het krijgen wordt het ervaren als inkomensondersteuning en laten we wel wezen: als we geen financiële problemen vermoedden, dan was deze wet er helemaal niet gekomen en had ook de staatssecretaris de 2,3 mld. graag op een andere manier besteed. Het zijn dus allemaal maar woorden en de beleving is heel anders.

Als je het doet, doe het dan goed. Ik was al moedeloos van de voortgangsrapportage en de vele keren dat de staatssecretaris ... Wij begonnen er op een gegeven moment zelfs om te lachen toen het over een rolstoel ging, terwijl het natuurlijk op zich al erg genoeg is dat je hem nodig hebt. Het is er echt niet beter op geworden. Het is een pan spaghetti. De staatssecretaris heeft gevraagd aan de taskforce of het mogelijk is in theorie het begin- en het eindpunt van één sliert van die spaghetti te vinden en de taskforce heeft in eerste instantie gezegd dat dit in theorie wel mogelijk moet zijn. Toch is het mij in de praktijk nog zelden gelukt om één sliertje spaghetti in zijn geheel eruit te trekken. Ik vind het goed dat de staatssecretaris heeft toegezegd dat zij gaat kijken naar een koppeling aan de ICF. Daar ben ik vooral enthousiast over omdat ik denk dat het ook op gemeentelijk niveau en bij een heleboel andere regelingen heel veel opluchting zou kunnen geven als de ICF als model nu eens echt omarmd werd. Daarom vraag ik de staatssecretaris dan ook – TNO doet daar nu onderzoek naar – of het onderzoek ook de vraag omvat of de ICF naast

specifiek voor deze regeling ook in de breedte toegepast zou kunnen worden.

Mevrouw **Wiegman-van Meppelen Scheppink** (ChristenUnie): Voorzitter. Ook van mijn kant dank voor de beantwoording. Ik denk dat het ook goed is geweest om nog eens helder neer te zetten waar de wet voor bedoeld is, juist met het oog op lastige discussies zoals over de vraag hoe het precies zit met de inkomensplaatjes en hoe je recht doet aan mensen in de volle breedte. Het ligt natuurlijk veel breder dan de Wtvg. Het is logisch dat er veel is verwezen naar de taskforce. Ik ben ook blij dat de staatssecretaris heeft gezegd dat de taskforce in het najaar advies zal geven, dat daar ook een reactie op zal komen en dat dus de voortgang erin wordt gehouden. De staatssecretaris geeft aan, kennis te willen nemen van de brief van Per Saldo en daarover het gesprek aan te gaan. Dat wil ik nog eens benadrukken, omdat ik toch wel wat zorgen heb of één en ander goed met elkaar in lijn loopt en in hoeverre er al dan niet is voldaan aan de afspraak met de zorgkantoren. Ik denk dat dit wel helder moet worden, niet eens zo zeer voor ons Kamerleden, maar vooral voor de budgethouders. Over de hardheidsclausule zullen we nader spreken. Interessant vind ik de actie die Zorgverzekeraars Nederland ondernemen op verschillende punten en dat zij zelf aangeven, wel iets te zien in die hardheidsclausule, maar ook dat het voor de heroriëntatie hulpmiddelen zorg een gemiste kans is om dit soort signalen te laten voor wat ze zijn. Ze moeten zeker betrokken worden bij verdere afwegingen.

De heer **Spekman** (PvdA): Voorzitter. Ook ik dank de staatssecretaris. Ik denk dat het goed is als wij dit nu hier bespreken. Ten aanzien van de elementen koopkracht, afbakening en uitvoering werk, waar ik in eerste instantie over gesproken heb, is het zo dat de mensen die aan de onderkant van het inkomensgebouw zitten, onder het bestaansminimum zakken als wij ze niet kunnen bereiken met de maatregel die de meerkosten moet compenseren. Dat heeft alles te maken met inkomen. Dat is ook een van de redenen waarom ik denk dat de staatssecretaris het belangrijk vindt dat wij die groep wel degelijk vinden. Voor die groep is het, als wij die mensen niet vinden, pijnlijker dan voor de mensen bij wie het wel wat kan lijden. We vinden het misschien principieel ook belangrijk dat wij die groep vinden, maar dat is nog net een tikkeltje anders, althans voor mij. Dat zeg ik eerlijk. Ik vind dat wij ons terdege ervan bewust moeten zijn dat wij alles op alles moeten zetten om die mensen te vinden. Wat de vaststelling van het eigen risico 2010 betreft, moeten wij dus ook alles op alles zetten om ervoor te zorgen dat deze mensen gecompenseerd worden. Ik herhaal dat nog een keer, al is het reeds toegezegd. Als de mensen aan de onderkant van het inkomensgebouw die compensatie niet krijgen, terwijl ze die volgens de criteria van de staatssecretaris wel zouden moeten krijgen, dan zakken zij volgend jaar onder de armoedegrens, en dat moeten we geen van allen willen. Daar gaan wij op door in de Kamer naar aanleiding van de brief die we nog krijgen.

De hardheidsclausule heeft de staatssecretaris toegezegd. Ik heb daar niets meer aan toe te voegen. Ik zie daar meer winst in voor het laatste stukje van de afbakening dan voor de mantelzorg, maar daarover zijn wij het volgens mij eens. Over de uitvoering is veel gezegd. Ik kan mij vinden in het standpunt van de staatssecretaris.

De heer **Omtzigt** (CDA): Voorzitter. Ik dank de staatssecretaris voor de beantwoording van een groot aantal vragen en voor de serieuze aandacht die ze geeft aan dit wetsvoorstel, dat ze zelf ook complex noemde. Het is een complexe wet die in de uitvoering buitengewoon nauw luistert, ook vanwege de groep waarvoor de wet gemaakt is. Mensen hebben daar recht op en veel van die mensen hebben deze tegemoetkoming ook zeker nodig.

Een aantal van mijn vragen uit eerste termijn is open blijven staan. Ten eerste wil ik wel degelijk die dagdosering beschikbaar hebben. Ik weet wel waar ik die gegevens kan vinden. Het is een internationale classificatie, maar die kan makkelijk beschikbaar gesteld worden, zodat mensen kunnen zien of zij recht hebben. Wij zouden graag een idee hebben van het aantal RIO-indicaties en het aantal rekeningnummers dat niet bekend is. Het is altijd heel moeilijk om een indicatie te hebben van iets wat je niet weet, dat begrijp ik ook wel, maar komen we dicht bij een oplossing of komen we er straks achter dat er honderdduizend rekeningnummers ontbreken? Dat zou buitengewoon jammer zijn. Ik ben blij dat de staatssecretaris het amendement meeneemt bij de volgende voortgangsrapportage die, naar wij begrijpen, nog dit jaar naar de Kamer wordt gestuurd. Dat lijkt mij prima. Over de web portal wil ik een deal met de staatssecretaris maken. Ik wil mij wel richten tot de WielerToerClub in Geesteren. Daar kan ik bij wijze van spreken naartoe fietsen vanuit mijn huis en dat zullen ze wel op prijs stellen. Ik ben geen lid, al zijn er heel mooie heuvels rond Geesteren. Ik acht het wel van belang dat al die regelingen op de web portal staan en wij hadden eigenlijk verwacht dat die al operationeel zou zijn. Een van de zaken die wij in de motie vroegen, was om de overgangsregelingen bij de eigen bijdrage op de site te zetten. Het overgangsregime is al voorbij, dus ook al hadden wij strikt genomen geen data in onze motie staan, gingen wij er natuurlijk wel vanuit dat de web portal op afzienbare termijn beschikbaar zou zijn. Dat mag inderdaad met een aantal links naar andere sites. De staatssecretaris mag best doorlinken naar de Belastingdienst/Toeslagen voor zover het om toeslagen gaat. Kan de staatssecretaris hier aangeven binnen welke termijn wij de web portal operationeel hebben?

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan geef ik nu voor de beantwoording in tweede termijn het woord aan de staatssecretaris.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Voorzitter. Ik denk dat ik met mevrouw Leijten in herhaling val als we het nog een keer hebben over de vergelijking tussen de BU en de Wtcg. Zij blijft eraan vasthouden dat deze regelingen zijn gericht op inkomen en ik blijf eraan vasthouden dat de Wtcg is gericht op compensatie van meerkosten. En ja, mensen krijgen die in geld. Als je een pgb hebt, krijg je de AWBZ-zorg ook in geld en toch is het geen compensatie – al zien mensen het ook wel eens zo – voor het leed dat zij dragen als gevolg van het feit dat ze te maken hebben met een chronische ziekte of een handicap, hoe erg dat ook is. Dus ook hier is het geen financiële compensatie. Het is bedoeld als tegemoetkoming voor de meerkosten. Dat de BU onbedoeld door veel mensen is gebruikt als een fiscaal instrument om mee te nemen bij inkomensafwegingen, kan zo zijn, maar dat is nog geen reden om het dan ook zo te willen laten als je beseft dat die regeling wordt gebruikt door mensen voor wie ze niet bedoeld was, terwijl zij niet gebruikt werd door mensen voor wie ze wel bedoeld was. Het was dringend noodzakelijk om daar iets aan te doen. Dus konden we ook niet wachten tot we misschien de meest geniale, optimale variant hadden gevonden, wellicht een variant gebaseerd op de ICF. Je moet nooit weglopen – dat zeg ik tegen de heer Spekman – voor kwetsbare groepen als zich daar onverhoopt effecten voordoen die we niet wilden. Vandaar ook de motie-Meurs uit de Eerste Kamer die wordt uitgevoerd, en vandaar dat ik absoluut het verzoek zal doorgeven aan mijn collega van Sociale Zaken om met de Kamer niet alleen hierover, maar ook over alle inkomensregelingen te discussiëren. Er bestaat geen directe koppeling tussen chronisch zieken en inkomen en die gegevens hebben wij dan ook niet. Chronisch zieken kunnen tot alle inkomensgroepen behoren.

Mevrouw **Leijten** (SP): Voorzitter. Wat hier gebeurt, is wel schandalig, want zowel mijn punt in eerste termijn als mijn punt in tweede termijn

wordt door de staatssecretaris ontkend. Ze gaat er met een grote boog omheen.

De **voorzitter**: Wat is uw vraag?

Mevrouw **Leijten** (SP): Vorig jaar is hierover een groot debat geweest. We hebben hierover drie of vier termijnen gehad en toen heeft minister Donner moeten erkennen, naar aanleiding nota bene van de collega van de VVD-fractie, dat er geen fraudeurs bestonden tijdens de BU, dat de BU inderdaad voor iedereen was en dat het een inkomensregeling was. Mijn punt is het volgende. De staatssecretaris kan zeggen dat de Wtca dat nu niet meer is en zij kan een definitie veranderen, maar het zou goed zijn als zij nu eens wilde erkennen dat dit wel degelijk grote inkomenseffecten heeft voor mensen en dat die mensen daarom natuurlijk naar de gemeente toe gaan en daar voor een dichte deur komen te staan. Ze gaat daar weer met een grote boog omheen.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Voorzitter. We hebben dit debat een- en andermaal gevoerd. De BU was een fiscale regeling en die werd ook gebruikt door mensen die soms van een kostenpost meer terugkregen dan zij hadden uitgegeven. Dan kunt u, mevrouw Leijten, wel zeggen dat iedereen die in inkomen achteruit gaat, omdat hij of zij fiscaal een ander inkomen krijgt, heel zielig is, maar dat ben ik niet met u eens. Ik vind dat je rekening moet houden met de meerkosten die mensen maken op grond van hun chronische ziekte en handicap en dat je die zoveel mogelijk moet compenseren. U denkt daar anders over, het zij zo. Ik denk niet dat wij het daarover eens worden.

Mevrouw **Van Miltenburg** (VVD): Ik ben toch wel heel verbaasd over de opmerking die de staatssecretaris maakt in reactie op de vraag van de heer Spekman. Het enige punt in mijn eerste termijn was dat deze nieuwe regeling eigenlijk neerkomt op een klassieke herverdelingsoperatie. Daarmee bedoelde ik dat bepaalde groepen blijkbaar meer recht hebben op ondersteuning dan andere groepen. De staatssecretaris zei: nee, dat is helemaal niet waar, maar op de vraag van de heer Spekman om extra oog te hebben voor de kwetsbaren aan de onderkant van het inkomensgebouw zegt ze: natuurlijk moet je daar rekening mee houden, dus daar ga ik extra op letten. Daar voegt zij vervolgens aan toe: maar ja, chronische ziekte houdt nu eenmaal geen rekening met het inkomen. Ik vind dat u dubbele signalen uitzendt, staatssecretaris. Vindt u nu dat iedereen die meerkosten maakt, in aanmerking moet komen voor een tegemoetkoming? Of vindt u dat met name de mensen aan de onderkant van het inkomensgebouw extra ondersteuning behoeven?

Staatssecretaris **Bussemaker**: Ik ben daar in mijn eerste termijn heel helder over geweest. Het forfait is niet inkomensafhankelijk, dus ik ben het ook niet eens met de leden Leijten en Van Miltenburg. Het zit er tussenin. Het forfait is gericht op de mate waarin je beperkingen oploopt als gevolg van je chronische ziekte of handicap. Dat wij daarnaast ook iets doen aan het verlagen van de eigen bijdrage van die groep is geen inkomenspolitiek instrument, al heeft het wel inkomensgevolgen, omdat de eigenbijdragesystematiek zo is opgebouwd. Omdat wij aansluiten bij het fiscale vangnet heeft dat ook inkomensgevolgen. Wij sluiten immers aan bij het belastingstelsel, maar dat heb ik u net een- en andermaal verteld in mijn eerste termijn. Dus zeg ik u: als u over inkomenseffecten voor welke groep dan ook wilt praten – de heer Spekman heeft heel duidelijk aangegeven dat hij dat wil, met een verzoek daarbij – dan zult u dat moeten doen met de bewindspersoon die daarvoor verantwoordelijk is, en dat is minister Donner van SZW. Ik heb toegezegd dat ik bereid ben, uw verzoek aan hem door te geven. Het lijkt mij goed als hij daar dan eerst op antwoordt, zodat

u met hem een debat kunt voeren over de inkomenseffecten van alle soorten maatregelen die dit kabinet neemt.

Mevrouw **Van Miltenburg** (VVD): Daarmee geeft u dus toe dat wij het ene gat met het andere moeten gaan dichten en dat u daar prima aan mee wilt werken.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Nee, voorzitter. Absoluut niet. Ik begrijp echt niet wat u zegt.

De heer **Spekman** (PvdA): Ik wil alleen zeggen dat volgens mij het verschil niet zo groot is. Wij vinden principieel dat die hele groep gevonden moet worden. Het enige wat ik zei in mijn bijdrage in tweede termijn is dat de consequentie van het niet vinden van personen aan de onderkant van het inkomensgebouw groter is dan voor mensen met een riant salaris. De laatste zakt immers door het mislopen van €200 of €500 niet onder het bestaansminimum. Iemand aan de onderkant van het inkomensgebouw doet dat wel. Dat is wat ik zei en dat is wat daarvan de consequentie kan zijn.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Ik kan op basis van de gegevens die ik gebruik, geen onderscheid maken tussen mensen met een laag inkomen en mensen met een hoog inkomen. Dat maakt de uitdaging in het algemeen groot om de groep mensen die we nog niet gevonden hebben, zo goed mogelijk te vinden. Ik kan geen uitspraken doen over de juistheid of anderszins van het vermoeden dat in de groep mensen die we nog niet gevonden hebben, hogere of lagere inkomens oververtegenwoordigd zouden zijn. Dat kan ik niet zeggen, maar ik voel mij hoe dan ook verplicht om die groep zo goed en zo snel mogelijk te vinden. Dat is waar de taskforce mee aan de slag is gegaan. Op dit moment hebben wij te maken met een tussenstand. De heer Van der Vlies had gelijk: ik moet vaak naar de taskforce verwijzen. Wij hebben wel vooruitgang geboekt sinds 1 juni – ik wil u daar ook graag informatie over geven – maar het eindresultaat heb ik nog niet en dat moet ik wel eerst hebben, om zelf de integrale afweging te kunnen maken.

De **voorzitter**: We hebben nog drie minuten. Wilt u de resterende vragen rap beantwoorden?

Staatssecretaris **Bussemaker**: Mevrouw Leijten sprak over gemeenten en de parkeerkaart voor gehandicapten. Dat is weer een mooi voorbeeld. Het bezit van een parkeerkaart voor gehandicapten geeft geen uitsluitel over de mate van chronische ziekte of handicap. Die kaart wordt bijvoorbeeld ook gebruikt door mensen die een ov-begeleiderskaart hebben of een andere van de Wmo-vervoersregelingen. Dat is dus een veel bredere groep dan de groep die wij hier zoeken. Dan is gevraagd naar de 2,3 mld. Er staat 500 mln. op de begroting, omdat dit de forfaits betreft. Ik ben het eens met de heer Van der Vlies dat we het heel erg ingewikkeld hebben gemaakt. De systemen in het algemeen en het systeem in de zorg zijn buitengewoon ingewikkeld en het zou heel mooi zijn als we die konden vereenvoudigen. Het ingewikkelde is echter wel dat het, wil je je beleid zo veel mogelijk toespitsen op specifieke doelgroepen, daarmee vaak ook ingewikkelder wordt. Dat is denk ik een spanning waar u en ik en velen met ons van dag tot dag mee worstelen. Op het meldpunt en de hardheidsclausule kom ik, zoals reeds gezegd, terug bij mijn reactie op het rapport van de taskforce. Mevrouw Van Miltenburg sprak over de ICF. Ik ben blij dat zij daar tevreden mee is en ja, het TNO-onderzoek gaat over de brede toepassing van de ICF. Wat de taskforce en de spaghettisliertjes betreft, zal het bewijs straks in het advies van de taskforce moeten liggen. Ik heb de indruk – en die heb ik u ook proberen mee te geven – dat de

taskforce wel degelijk in staat is om een aantal van die slierten eruit te trekken en te benoemen waar die relevant zijn voor het afbakenen van deze groep. Mevrouw Wiegman sprak over de brief van Per Saldo. Daar gaan wij nog overleg over voeren. Over hulpmiddelen heb ik al het nodige gezegd. De heer Spekman sprak over het inkomen SZW. Daar hebben we het over gehad en de hardheidsclausule komt terug als onderwerp. De heer Omtzigt wil de dagdoseringen gepubliceerd zien. Ik dacht dat ik daar in eerste termijn antwoord op had gegeven. Ik ben bereid om te bezien hoe ik die gegevens openbaar kan maken, maar dat moet wel met de grootste zorgvuldigheid gebeuren. Ik kan dus niet beloven dat dit per ommegaande gaat gebeuren. Wat de web portal betreft, zou u mij een heel grote dienst bewijzen, mijnheer Omtzigt, als u de wielierclub in Geesteren contacteerde. Ik ben graag bereid met u mee te doen en te bezien of wij samen kunnen optrekken om de domeinnaam [www.wtcg.nl](http://www.wtcg.nl) voortaan te kunnen gebruiken voor deze wet. Verder is de web portal operationeel, maar moet die nog aangevuld en verbeterd worden. Nog liever zie ik dat gebeuren onder de naam [www.wtcg.nl](http://www.wtcg.nl), als wij daarin zouden slagen. Daar wordt dus aan gewerkt.

De heer **Omtzigt** (CDA): Ik heb twee aanvullende vragen. Kunt u in de voortgangsrapportage aangeven hoeveel RIO-indicaties en hoeveel rekeningnummers niet bekend zijn? Ik kan mij voorstellen dat u die info niet bij de hand hebt. Ten tweede ga ik ervan uit dat de web portal binnen een afzienbare termijn de informatie bevat waar we in de motie om hebben verzocht. Het dictum van de motie is daarover vrij helder.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Voorzitter. Wat de RIO-indicaties en rekeningnummers betreft, kan ik aangeven dat er in de registratie van het CIZ nog 100 000 burgerservicenummers ontbreken. Ter beantwoording van de vraag over de rekeningnummers hebben we de gegevens nodig van de SVB en UWV. We zijn ermee bezig, die gegevens te achterhalen. Als we weten hoeveel rekeningnummers via SVB en UWV opgehaald worden, dan weten we ook wat het aantal ontbrekende rekeningnummers is. Ik hoop de Kamer daarover in de voortgangsrapportage nader te kunnen informeren. Cliënten van wie het rekeningnummer uiteindelijk toch niet kan worden achterhaald, ontvangen een antwoordkaart waarop zij hun rekeningnummer kunnen vermelden. De opmerking over de web portal heb ik goed gehoord. Die komt terug bij de tweede voortgangsrapportage die de Kamer eind dit jaar krijgt.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan zijn wij hiermee gekomen aan het eind van dit algemeen overleg. Ik sluit de vergadering.